

Latweeschu Awises.

59. gada-gabhjums.

Nr. 49.

Treschdeenā, 3. (15.) Dezemberi.

1880.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Hasenpöth, Kurland. — Ekspedizija Westhorn Iga grahmata-bohde Selgawā.

Latweeschu draugu beedribas gada-sapulze sch. g. 4. un 5. Dezemberi Mihgā tiks notureta. Museimā (steiernamā) runas eesahksee pulksten puszel 12ōs preeksch pusdeenas. Wisus beedribas lohzeklus salubdi

M. Bielenstein,
t. l. presidente.

Rahditajs: No eesahsemehm. No ahrsemehm. Wisjannatahs sinas. No Augsch-Kurfemes. Manfreds Belmonte, jeb: laupihis grahfa dehls. Mhto Dhtschkeri! Drupas un druskas. Weentulis klusumā. Naudas-papihru zena. Labibas un preekschu-tirgus. Atbilde. Stubinaschanas.

No eesahsemehm.

Behterburga. Par Keisara Majestetes pahrbraukfchanu Behterburgā laikraksti pasneedi plaschakas sinas, — to starpā schahdas: Nikolaja bahnusi jau pulksten 8ōs no rihta salasijahs gwardijas ofizeeri pilnā uniformā. Bahnusi bij karogeem puschohts un platforma apklahta tepikeem. Ap pulksten 9eem atbrauza tā sauzamais swihtasbrauzeens, kas deenu preeksch tam, pulksten 1/2 5ōs pehz pusdeenas, bij isbrauzis is Maslawas. Pulksten 1/2 9ōs peebrauza brauzeens, ar kuru Keisariskahs Augstibas Leelfirsts Trohnamantineeks, Leelfirstene Trohnamantineeze, Leelfirsts Wladimirs Alekxandrowitschs un Leelfirstene Maria Pawlowna nobrauzā lihds Kolpinas stanzijai, tur apfweizinaht Keisara Majesteti. Jhfi preeksch pulksten 10eem wehl sapulzejahs wisi ziti Keisara familijas lohzekli bahnusi. Pulksten 10ōs eebrauza Keisariskais brauzeens bahnusi, kas trizin ftrizinajahs no warenajeem urā-sauzeeneem. Keisara Majestete un Keisariskā Augstiba Leelfirsts Trohnamantineeks bij Semenowas leibwardijas pulka uniformā, kas todeen swineja sawus pulka-swehtkus. Scha pulka komandeeru, swihtes generalmajoru grahfu Kleinmichetu, kas lihds ar ziteem ofizeereem gaidija us perona, Keisara Majestete schehligi usrunaja kahdeem laipneem wahrdeem. Pehz tam Keisara Majestete dewahs pa Keisariskahm istabahm lihds Sawai ekipaschaj, kura Winam blakus pa labajai rohkai peefehdahs Leelfirsts Trohnamantineeks. Gwardijas ofizeeri wisaplahrt, leele kauschu bari kleehtin kleejsa „urā!“, tā Keisara Majestete nobrauzā lihds Kasanas katedralei, kur Winsch Sawu deewbihjibu parahdija brihnumdaritajai Deewmahtes bildei, kohpā ar Leelfirstu Trohnamantineeku. Swehts preeks pahrehma kauschu barus katedrale, kad Keisara Majestete aplampa un nobutshoja Leelfirstu Trohnamantineeku, un Abi tad, fweiznadami, pallantijahs us kauschu pusi! — Behterburgas Frantschu awisei sino is Rangasaki, Klufajā juhrā, ka Kreewu kara-kugu admiralam, generaladjutantam Lesowskim, gadijusees leela nelaimē: firmgalwis admirals pahrlausees kahju. Pagaidahm kara-kugu komandu usneemēs kontr-admirals barons Stakelbergs. — Par stahwolli, kahdu Kaukasijas kara-walde eenehmusi pret Kurdu dumpi, kahda Frantschu awise raksta schahdi: Pee Persijas rohbeschahm nosuhtiti 5 bataljoni kahjneeku, 1 pulks kasaku un 3 Kaukasijas baterijas. Kreewi, kur wajjadsehs, palihdsehs Persijas kara-spehklam, bet pahri par rohbeschahm ne-ees. Schahdā sinā Kreewija nodohmā Persijas schaku padariht par draugu, lai no Persijas tad waretu pagahdatees promjantu sawam kara-pulkam, kas tagad zekā pret Tele-Turkmeneem. — Zetuministerija nahkloshā gadā grib likt ismekleht un aprakstihht daschas upes un kanahlus, — to starpā ari Embachu, pee kuras atrohnahs Tehrpatas pilsehta, un kura eetel Peipusa esarā. Scheem darbeem ir kugneezibas weizinaschanas noluhls. — Gubernatoru lohne, tā „Now. Wr.“ sino, tikschoht us grahfa Loris-Melikowa preekschlikumu

drihs pa-augstinata. Lihds schim winu krohna lohne bij 5,430 rbl., bet turpmat gubernatori 16 swarigakās gubernās dabuschohht pa 8000 rubl. un zitās gubernās pa 7000 rublu krohna lohnes. Wajjadstigo naudu preeksch tam grahfs Loris-Melikows sadabujis no tam, ka pehz Keisara kanzelejas 3. nodatas (schandarmu pahrwaldes) atzelschanas jeb saweenofchanas ar eeschsleetu ministeriju daschi amati tikuschi uszelti un zaur to atlizis naudas. — Us Jurga-swehtkeem seemas-pili, 26. Nowemberi, pulksten 1/2 1ā pusdeenā, sapulzejahs us swehtku deewkalposchanu wisi Behterburgā fabraukfchee Jurga-ordena brunneeki un selta sohbinu ihpaschneeki. Keisara Majestete, pawadihts no Sawa weefa, Oldenburgas leelherzoga, apstaigaja sapulzejuschohs kareiwus un apfweizinjaja winus. Wisus Jurga-ordena brunneekus usaizinjaja us Keisarisko maltiti. Pulksten 1/2 7ōs wakarā Keisara Majestete eenahza ehdamā sahlē, pawadihts no Keisariskahs familijas un Oldenburgas leelherzoga. Maltites laikā atnahza apfweizinaschanas telegrama no Keisara Wilhelma; telegramu nolastija, un Keisara Majestete Alekxanders issauza weselibas Jurga-ordena wezakajam brunneekam, Wahzijas Keisaram Wilhelmam. — „Wald. Wehstnesi“ issludinahts Wisaugstaks ukasis no 15. Nowembera, kas pawehl, tuhliht atzelt Keisara Majestetes kanzelejas III. nodatu un eerihkht eeschsleetu ministerijā walsts-polizejas nodatu, kuras budschets nosazihhts us 104 tuhst. 200 rubleem. — Kahdu leelu swaru leel kaudis us sahlē akzises atzelschanu, to peerahda pateizibas telegrama, kuru Maslawas pilsehtas wahrda turenēs generalgubernators, firsts Dolgorukows, laidis Keisara Majestetei, issazidams Maslawas eedshwotaju leelo preeku par sahlē akzises atzelschanu, kura ilgal nekā 200 gadus pastahwejusi Kreewijā. Atzelschanas deena palikschohht muhschigā peeminā, pamasinadama meerigā semklohpja un darbigā amatneeka pohstu un atklahdama jaunus awotus kauschu turibai. — Maslawas generalgubernators no grahfa Loris-Melikowa dabujis sinojumu, ka Keisara Majestete ar Pascha rohku telegramā peesihmejis: „Telegramu lastiju ar ihstu preeku.“ — Biskaps J. von Richter, ewangelisko lutertizigo generalkonfistorijas wihze-preekschneeks Behterburgā, 26. Dezemberi swinehs sawu 50-gadu amata-jubileju. Scheem swehtkeem par peeminu grib jubilarām pasneegt kapitalu, no kura intrefehm lai dibina brihwweetas Behterburgas bahrinu-namā, ko winsch tā senakais Behterburgas Jesus-basnizas mahzitajs dibinajis.

Sahlē nodohfchanas atzelschana teel no wisahm Kreewu awisehm apfweizinata par lohti derigu waldbibas sohli. Sahlē nodohfchana, tāpat tā galwas-nauda, speeda wiswairak nabagakahs kahrtas. Sahlē wiseem zilwekeem weenadā mehrā wajjadstiga, un tā tad katram nahzahs aismakfahht to paschu nodohfchanu, weenalga — waj tas bij bagats, jeb nabags. Tas pehz tautas-faimneezibas likumeem ir nepareisiba. Galwas-naudu wehl dauds mas war tā isdalihht makfataju pulkā, tā stiprakais makfā wairak un wahjakais masak, bet pee sahlē nodohfchanas tas nebij eespehjams. Katram bij japehrt pascham sawa sahlē un ja-aismakfā winas zaur nodohfchanu sadahrdsinatā zena. Tā tad wareja teikt, ka sahlē nodohfchana no itin wi-

fahm Kreewijâ pastahwofchahm nodohfchanahm wiſtſipraki grehkoja pret teutas-faimneeziabas likumeem. Tas bij jau daudſkahrt awiſes un grahmatâs til gaiſchi iſſklaidrohts, ka neweena wahrda wairs newareja klahſt peelikt. Tomehr walidiba, eewehrodama Kreewijas finanſſchu buhſchanu, ilgi negribeja ſcho nodohfchanu atmest. Schim brihſcham ari neweens negaidija, ka ta til peepeſchi tiks atzelta. Bahrgrohſſchanaſ likumôs un nodohfchanâs pa leelakai datai noteek pehz apſpreeſchanaſ walſts-padohmê. Bet par ſahlê nodohfchanâs atzêlſchanu nebij ſpreeſl neds walſts-padohmê, neds finanſz-minifterijâ. Winaſ atzêlſchana notikuſi taiſni no Keiſariſkâs Majeſtetes puſes. Pati leeta gan ari bij til ſklaidra, ka kahdas jaunâs plaſſchâs apſpreeſchanaſ nebij waijadſigâs. Sahlê nodohfchana Kreewijâ bij diwejadâ: akziſe uſ paſchâ Kreewijâ iſgatawoto ſahlê (kura tika leetata leelakâ Kreewijas dalâ — beſ ween walaru apgabaleem), un tulle uſ ſahlê, kaſ tika eewesta iſ ahrſemes. (Scho pehdejo ſahlê leetâ, kâ jau minehts, Wakara-Kreewijâ un — ihpaſchi Behterburgâs, Nowgorodaſ, Pſkowaſ un Baltijas gubernâs, Leiſchôs un Pohtôs). Akziſe uſ Kreewijâ iſgatawoto ſahlê ir pilnigi atzelta. Wina iſtaifſija kahdas 30 kapeikas par weenu pudu, — kaſ tad zaur-zaurim maſſaja weenu rubli fudraba. Tâ tad no ſchiſ ſahlê weens pudê paleek pa 30 kapeiku, t. i. gandrihſ pa weenu treſchdatu lehtakê. Tulle uſ ahrſemes ſahlê gan naw pilnigi atzelta, bet ta teek tâ pamaſinata, ka ari ahrſemes ſahlê paliks pa 30 kapeikahm no puda lehtaka. Sahlê tulle ſchim brihſcham bij 38 kap. ſelta (t. i. pehz tagadejâ kurſa 60 kap.) no puda. Wina laikam tiks pamaſinata uſ puſi. Keiſariſkâ ukâſâ ſchiſ pamaſinaſchanaſ mehrê naw minehts, bet ir dohmajamê, ka weenadibas deht no tulles atlaidihſ 19 kapeikas ſelta jeb 30 kapeikas papihra, tâ ka ſahlê wiſâ walſti paliktu weenadâ mehrâ lehtaka. No ſahlê nodohfchanahm walidiba 1879. gadâ eenehna 16 miljonuſ rublu (prohti 12 miljonuſ no ſahlê akziſes, un 4 miljonuſ no ſahlê tulles). Scho truhkumu walidiba grih pildiht ar kahdu andeſ nodohfchanu paleelinaſchana. B. W.

No Veel-Platonês. „Maſlu Zehtſcha kôs“ ſino, ka tur daſchâs weetas ſagli pehdejâ laikâ eſoht beeſchi ween ſawu nedarbu paſtrahdajufchi — gan lohpuſ ſagdami, gan klehtis uſlauſdami. — Bulka Tſchiganu rohnotees tai apgabala.

No Veel-Gleijas taſ patê ſinotajê rakſta, ka tur ar ſemkophibu ſchogad pawiſam negriboht eet. Ne wiſ ween kartuſeti eſoht pa labi dalai palikuſchi laukâ, bet ari labiba, kaſ auguſi, ne-eſoht pahrweſta un ſeens eſoht weetahm palizis neſawahkts. Sinotajê dohmâ, ka pee tam buhſchoht wainigi Wahzeſchi — ſtrahdneeki, kaſ lihdsſchinigo Latweeſchu kalpu weetâ eſoht pahrweſti no Wahzſemes. Sinotajê beidſoht zere, ka uſ preekſchu gan atkal turehſ par kalpeem Latweeſchuſ, kaſ leekotees buht preekſch muſſu buhſchanaſ labaki ſtrahdneeki.

Mehs no ſawas puſes pee ſchi ſinojuma peeſihmejam, ka ſchogad naw to brihnitees, ka kartuſeti ir palikuſchi nenonemti u. t. j. pr., jo tahdu rudeni gan retê kahds buhſ peedſihwojis.

No Diſch-Gramſdas. Paſiſtamais Ferd. Grundmana kôs, Latweetiſ, kaſ ar ſirgu-ſpehlu dſenamaſ, kreetnaſ kulamaſ maſchineſ taiſa, noſubtiſija ſcho waſar ari uſ Rihgaſ laukſaimneeziabas iſſtahdi weenu kulamo maſchini ar ſalmu kratuli, kâ to drukatâ katalogâ Nr. 1121. — war katriſ atrahſt un patê laſiht. — Ne ſen atlaida Rihgaſ III. Baltijas laukſaimneeziabas iſſtahdes zentral-komiteja Ferdinand Grundmana kgam par wina taiſtu un uſ tur aiſſubtitu kulamo maſchini ar ſalmu kratuli — ar ſpohiſcheem burteem drukatu „uſflawefchanaſ- un pateizibas rakſtu“ (Anerkennungs-Schrift). — Drukata katalogâ Nr. 1121. ir peeſihmejumê, kaſ tâ ſlan: „Maſchinu buhwetaja Ferd. Grundmana kga kulamâ maſchine ir tohti deriga preekſch maſakeem gruntê-ihpaſchneekem. — Maſchine kut it weegli un tohti tihri, un naw — pehz ſawa labuma — wiſ dahrga.“ — F. Grundmana mahjokliſ ir Diſch-Gramſdâ, 10 werſtes no Preekules dſelzeka-ſtanzijas. — Teem zeeniteem ſemkophjeem, kaſ wehletohs ari pee Grundmana kga kulamaſ maſchineſ, ar ſirgu-ſpehlu dſenamaſ un ar ſalmu kratuteem klahſt 2c. 2c., uſ nahloſchu gadu apſtelleht, peeleeſtu te wina adreſi klahſt: „Herrn Maſchinen-Bauer Ferdinand Grundmann in Groß-Gramſden, pr. Eiſenbahn-Station Preekuln.“ Sinotajê.

Buhreſ ſaimneekem un ſaimneezehm 24. Septemberiſ bij ihſta preeku deena, jo tani deenâ bij wiru mihtohſ un zeenihſ dſimts-

lungê, baronê Roenne, winuſ eeluhdſis ſawa dehla un mantineeka kriſtibâs par kuhmeem. Kriſtibâs aktu, kuru Buhreſ baſnizâ iſdarija, puſchkoja ſchiſ draudſes kohriſ ar wairak-balkigu dſeedaſchana. Pehz tam, kad kuhmi un ziti weeſi bij Buhreſ muſſiſchâs leelajâ ſahlê ſapulzejuſchees, pagasta-wezakais paſneediſa zeen. baronam, kâ no wiſeem ſaimneekem apgahdatu, kohſchi iſſtrahdatu albumu, kâ kuhmu dahwanu. Albuma pirmajâ lapu-puſê atrohdahſ adreſe, kura barona puhlini un tehwiſchlâ gahdaſchana par ſawa pagasta labklahſchanoſ jaukôs un ſirniſgôs wahrdoſ iſteikti; eepreekſch paſneegſchanaſ pag-wezakais tohê nolafſija. Tahſak albumâ atradahſ wiſu P. ſaimneeku nogihmeſ. Sirniſgeem wahrdeem zeen. dſimtslungê pateizahſ par dahwinajeenu. — Wihna glahſes pildijahſ, un jo karſtaſ laimeswehleſchanaſ pluhda iſ weeſu ſirdihm. — Bagatigi ehdeeneem un dſehreeneem pameeloteem un laipni uſnemteem aiſtezeja laikê nemanohſ ahtri, un bij jau tahli pahri puſnaktij, kad jautraiſ pulzinhſ, ſirniſgas pateizibas iſſagidamê, ſchlihraſ. — Minetahſ preeku deenaſ rihtâ Buhreſ ſaimneeki ari paraſtiſija ſawuſ mahju pirkſchanaſ kontraktuſ. Ka wini labi ſawas mahjaſ eepirkufchi, leezina taſ, ka wiſi lihdsſchinigeem mahju rentneeki paſchi taſ patureja. Tâ tad ſchi deena bij preekſch wineem diwſahrtiga preeku deena. Lai Deewê dohd, ka ta mihleſtibâs ſaite, kaſ winuſ kâ rentineekuſ ar ſawu mihtoto un zeenijamo dſimtslungu ſaiſtiſija, ari kâ gruntneekuſ weenotu, un ka tee wahrdi peepilditohs, kuruſ baronê Roenne iſſagija: ka wini ari uſ preekſchu kâ labi kaimini draudſigi un mihtigi ſadſihwotu! B. W.

Buhreſ ſkohlotaſ Neumana kôs eetaiſſijis wihreeſchu dſeedataju-kohri, kaſ ari ſchini gadâ pee ohtreem wiſpahrigeem Latweeſchu dſeedaſchanaſ-ſwehtkeem peebeedrojahſ. 30. Auguſtâ, kâ brihwibaſ-ſwehtkôs, iſrihkojuſchi Buhreſ ſkohlâs-namâ dſeedaſchana un weeſigu walaru. Kâ dſirdam, tad jauki un glihti dſeedaja, un ari bij deewêgan, kaſ klauſijahſ. Patê Buhreſ dſimtslungê, baronê von Rönne, lihds ar ſawu ſamiliju, bij atnahziſ uſ dſeedaſchana un weeſibaſ-walaru. Skohlotaſ Neumana kôs pateizahſ zeen. lungam, ka daudiſ pee tam peepalihdſejis, ka wina pagasta laudiſ nahluſchi pee gaiſmaſ un iſglihtibaſ, teem ſkohlun un ſkohlotaſ apgahdadamê, un wiſâs weetas ne kâ lungê, bet kâ tehweſ par wineem gahdadamê. Uſ tam zeen. barona lungê atbildeja, ka winam taſ eſoht par leelu ſirdê preeku, ka wina pagasta laudiſ uſ preekſchu tapuſchi, un ari jo prohjam griboht no ſawas puſes gahdaht, wehledamees, ka tahda jauka ſatikſchanaſ winu ſtarpâ weenmehr paliktu.

No Kandawaſ. Kâ wiſur, tâ ari pee mums labiba paleek arween dahrgaka. Nabaga pilſehtneekem, kam wiſſ par naudu japeht, gruhti nahkâhſ pee maiſes kumofa peetapt; tamdeht daſchi pahrtikuſchi un ſchehſirdigi Kandawaſ namneeki, gan kriſtiti zilweki, gan Schihdi, ſametuſchi naudu, nopirkufchi rudſuſ, tohê likuſchi ſamalt un tagad ſinamâ weetâ nabaga pilſehtneeki war dabuht pa pohdam pirkſt. Tâ tad rudſu milti, kaſ bij lihds rubuli pohdâ ſagehluſchees, tagad par 75 kap. dabujami.

Ar to nepaſtahwigo un grohſſigo laiku, kur drihſ falſt, drihſ atkal atlaiſchahſ, muſſu apgabala daudiſ zilweku itin zeeti ar kalleem guſ ſlimi. No uſauguſcheem wehl neweens naw miriſ, bet gan daſchi behrni. — No pahrleeſtu leela ſlapjuma ſeme tâ ſamirkuſi, ka daudiſ weetas kartuſeti, kaſ ſtirpâs likti, palikuſchi pee ſemes ſlapji un kartuſetu-bedreſ ſaſuhluſchahſ pilnaſ ar uhdeni.

Rakti uſ 24. Oktoberi Brinka Mendâs lungam 3 ſirgi lihds ar wiſadu eejuhumu un kuſſcheera mundeerina no ſtalla un wahguſcha iſſagti. Gan dſinuſchees ſagleem pa pehdahm uſ Leiſchmalâs puſt palak, bet taſ naw warejuſchi tohê rohtâ dabuht. — Tâpat ari Dhſſleſ lungam eſoht kleperi no ſtalla iſſagti, un Slohkenbekes muſſiſchâ, pee Lukuma, gribejuſchi ſagti lunga ſirgu ſtalli eetikt, bet naw warejuſchi.

9. Nowemberi nomira Miſdſireſ un Tergeleſ dſimtslungê, baronê Nikolâs von Koſkul. Wiſſch bij pirmaiſ muſſiſchneekê Kurſemê, kaſ ſawas majorat-muſſiſchâs pagasta mahjaſ pat dſimtu pahr-dewa. Miſdſirneeki, kaſ toreiſ eepirkufchi, itin brangi uſ preekſchu tikufchi. Tit 2 ſaimneeki, kaſ tai reiſâ naw eepirkufchi, tagad tohti noſchehlo, ka naw tâpat kâ tee ziti darijuſchi. Preekſch 6 gadeem uſtaifſija leelſlungê patê par ſawu naudu it jauku pagasta-ſkohlun; dewa preekſch taſ waijadſigo malku un gaiſchumu, leelako datu ſkohlotaſa lohneſ un lohpu ehdamo. Relaiſiſ bij taſ bagatakais lungê ſchini apgabala, bet beſ behrneem.

Rihga. Ohtredeem, 25. Nowemberi, atklahja Rihgaſ koſſiſtorial-aprinka mahjitaju ſinodi ar deewkalpoſchanaſ Pehtera-ſaſnizâ. Atnahluſchi bij wiſi pilſehtâs, ahrpilſehtu un Rihgaſ apgabala mahjitaji. Beſ tam kâ weeſi bij eeraduſchees: generalſuperintendentê

*) Ferd. Grundmanis ir jau pawiſam ſawâ amatoſchanaſ darba laikâ 63 kulamaſ maſchineſ pataiſſijis, un war par tahm teizamâs leezibaſ-ſihmeſ no augſteem lungem un leelmuiſchu ihpaſchneekem ari uſtrahdiht.

Christiani, konsistorialrahts Bertholz, konsistorialrahts Neander, mahzitajs Seesemann un mahzitajs Katterfeld is Jelgawas, wezakais birgermeisteris Hollander un konsistorijas afesors rahtskungs Barclay de Tolly. Tad wehl bij atnahkufchi bijufchee mahzitaji, kuzi te Rihgâ dshwo: prahwestis Schilling, mahzitaji Stoll, Guleke un Heerwagen.

Tehrpatâ jau ilgaku laiku plohfahs baku slimiba; tagad nu fino „N. Dörpt. 3tga“, ka fchi fehrga fahloht eet masumâ.

Walmeeras pilsehtas-dohme 31. Oktoberi nospreedusi, ka grib peedalitees pee kauschu flaitichanas 1881. gadâ.

No Lubahnes neleelahs draudses preefch Wolgas apgabala truhkumu zeetejeem, kâ „M. B.“ fino, fanahkufchi 452 rbl.

No Raifkuma pagasta „B. B.“ raksta: Kad Straupes draudses kapehta, tahluma dehl, mums gruhti fasneedsama, tad isgahjuscho pawafar muhsu dsimtskungs G. G. von Begefacâs dahwaja preefch Raifkuma pagasta kapehtas weenu puhra-weetu semes, blakus semes-gabalam, kuru winsch bij eemehrijis faweem familijas kapeem. Kapehtâ leelskungs ar pagasta palihdsibu usbuhweja kapeli ar flaitu aagstu tohrni. Zaur isrihlotu basaru eeguwahm kapelei swanu, kas 10 pohdu smags un 110 rbl. maksaja. 19. Nowemberi jau warejahm scho kapeli un kapehtu eeswehtih. Jaunais swans ar fawu fehro, skano balsi bij us fwehtkeem leelu pulku kauschu fapulzejis. Kad kapeles durwis leelskungs fwehtku weefus firsniigi bij usrunajis, tad dewahs wisi zaur kapeli pee augstâ krusta, kas kapehtas widu usstahdihts, dseedadami: „Kad es nahkufchu, kur tee dshwo.“ Schi tad draudses mahzitajs tureja fawu eeswehtichanas runu. — Tahlat finotajs ar pateizibu peemin, kâ von Begefacâs kgs ruhpejees par fhohlas buhshchanu fawâ pagastâ. Winsch jau fen cetaisijis fhohlu us fawu rehkinumu, tad usbuhwejis preefch tahs diwtahschu muhra namu, un wehlat — tagad preefch kahdeem 3 gadeem — dahwajis pagastam preefch fhohlas 54 puhra-weetas semes un 2000 rubl. naudâ, kuru prozentes ari ja-isleetâ preefch fhohlas waijadshahm.

Charlowa. Par finoto fleyenahs drukatawas useeshchanu Charlowâ pasneedsam schahdas fihktas finas: Kantorâskajas eelâ Nr. 28. usgahja 2. Nowembera rihtâ leelu pulku usmusinaschanas rakstu, dumpigas grahmatais, rewolwerus, duntshus, naschus, patronas, 20 pakaltaitas sehgeles, 100 neriktigu pasu, 40 pasu blanketes un wehl dauds zitas leetas, kas peerahda, ka muhsu sozialisti wehl turpina fawu karu pret waldibu. Schandarmus un polizejas eerehdans nelaida eeshchâ. Mahjokta durwis tika ar waru uslaustas. Nemeens newareja aishbeght. Weens no apzeetinateem leekahs buht jo swarigs noseedsu eks.

Odesa. „Golofs“ fino, ka zelâ stary Rjewu un Odesu kahdam politiskam arestantam laimejees isbehgt is dselszela wagona. Arestantu pawadija 2 schandarmi. Wini ari teesham to laimigi buhtu nowedufchi Odesâ, ja tikai buhtu warejuschi atturetees kahrumâ pehz tabakas, ehdeena un dsehreena. Gadijahs, redseet, ka wagonâ blakus sehdeja diwi — lohti patihkamas, jaunâs dahmas, kuras bagatigi bij apgahdajuschahs ar wisadahm meefas un diwehseles waijadshahm. Winas ne-aismirsa parahdiht schandarmeem, ka zela-fohmas winahm teesham pilbitas, kâ ka tee pehdigi paklaufija winu luhghchanas, atkandami tahm eesehstees pee wineem wagonâ un ar teem paplahpatees. Ubas bij bes gala laipnigas pret schandarmeem. Ehda, dsehra, smehkeja, johkajahs un — beigâs weena no dahmahm kahdâ stanzijâ pagehreja tehju. Wehlâ wakarâ dsehra tehju. Kad brauzeens nonahza Winizâs stanzijâ un kondukteris pahrluhkloja wagonus, gribedams nonemt biljetes, arestanta wairs ne-attrada, bet wina weetâ tikai segu, kura tik mahkfligi bij falikta, ka to usflatoht, waijadseja dohmaht, ka zilweks ar to apfegts. Arestants ar abahm dahmahm — bes pehdahm bij pasudis; schandarmi turpretim guleja, kâ nomirufchi, dsitâ meegâ, is kura gruhti nahzahs tohs usmohdinahht. Kad beigâs tomehr isdewahs weenu no teem uszelt, tad tas wisu istahstija, un to staryâ ari, ka winsch, glahsi tehjas isdsehriis, jutees lohti gurdens, kâ ka meegam nespehjis atturetees. — Wehlat israhdijahs, ka dahmas katra fawâ stanzijâ bij eekahpuschahs, un smalki isgudrotais plahnis, atswabinahht zeetumneeku, tahm laimigi bij isdewees.

Odesâ notizis paschfleplawibas mehginajums, par kuru dauds teef runahs. Paschfleplawneeze ir jau 80 gadus weza feewa, Agafija Isbaschewa. Preefch fawa nodohma isdarichanas wina bij leetajusi leelu kehka tuteni, ar ko few bij stipri fagraisijusi kaku. Par laimi wina tika trauzeta, un tâ nespehja pabeigt fawu grehka darbu. Drihsunâ atfauktais ahristis fahchja greesumus; winsch dohma, ka tee wegenes dshiwibai nebuhs breefmigi.

Kertscha. Awise „Lawrida“ fino par schahdu paschfleplawibu: Jauns fuhrmanis, gadus 22 wezs, dshwoja lohti kahrtigi un neschuhpoja nekad. Winsch uszihtigi strahdaja, bet laime tam tomehr nesmaidija. Kahdu deenu tas aiseet teateri, pirmo reisi fawâ muhschâ. Teatera israhdishana (Schillera „Laupitaji“) darija leelu eespaidu us flaititaju, un warona nahwe tahdâ mehrâ pamudinaja jauno fuhrmani us paschfleplawibu, ka winsch no teatera-nama taifni nogahja kahdâ trakteeri, tur duhschu eedsehrahs un tad — mahjâs pahrgahjis, sehtâ pee lohka pakahrahs.

No ahsemehm.

Wahzija. Kreewijas suhtnis Saburows, kâ fino, esoht aishbrauzis us Friedrichsruhi pee firsâ Bismarka.

Austrija. Semes-trihzechana Agramâ wehl naw beigusees. Nupat 26. Nowemberi (8. Dezemberi) wehl bijufchi stipri milnoti semes trihzeeni; dsirdeta dohbjâ ruhshchana. Bet flahde, paldeems Deewam, naw nekahda padarita.

Franzija. Ka waldibai ar muhkeem leelas libeles, to jau wehstijahm. Muhkeem Franzijâ pateesi leels spehls. Winu ordeneem tur peeder leelas nekustamas mantas; rehkina, ka wineem esoht par 581¹/₂ milj. franku nekustamâ ihpaschuma, un bes tam wehl fhohsteri nohmajuschu tahdu ihpaschumu no 131 miljona wehrtibas. Ta ir nekustamâ manta ween. Kur tad nu wehl winu kustamâ manta — nauda? Ari tahs esoht garigajeem ordeneem papilnam. Kad kahds no walstis-wihreem, muhkus peestahwedams, fawu weetu pasaudê, tad tam par to mas behdu; muhziini un winu draugi gahdâ, ka tam teef rohka dauds beesaks maises reezentinsch, nekâ tas, ko bij dabujis no walstis-waldibas.

Turzija. Dulzina nu pilnigi nodohta Montenegreescheem, un — tas notizis wisâ meerâ. No Albaneescheem schim brihscham wairs nedraud nekahdas breefmas; wini ar tam pilnigi apmeerinajuschees un gahjuschi it klusi mahjâs, tik lihds Turku waldiba teem nopeetni isflaidrojusi, ka schoreis japadohdahs. Ari demonstrazijas-flote jau ischkih-rusees; bet kuras ohstas kattras leelwalstis kugi nobraukufchi, wehl naw drohshchi finams. Par to finas lihds schim wehl lohti grohsahs; drihs min scho, drihs to ohstu, un tomehr tur nenobrauz. Par Kreewu floti — par peem. — fino, ka ta eeshoht us Neapeli, kur stahweshoht gatawa preefch keelstirteem Sergija un Paula, kas schim brihscham zelo pa Italiju. (Agraf finoja, ka wina eeshoht us Atehes ohstu Pireju). Demonstrazijas-flotes ischkihshchanahs esoht notikusi us Anglu waldibas preefshlikumu.

Greekija. Greeku kehniinsch, kâ is Kopenhagenas fino Kreewu awisei „Now. Wr.“, darija sinamu swheshajeem suhtneem, ka tik lihds pawafarim waroht gaidiht us Tesalijas un Epirus atdohshchanu; ja lihds Merza mehnesim Turzija winam nebuhtu atdewusi minetahs provinzes, tad tam esoht ja-eesahl karsch ar Turziju. To pagehroht ne ween tautas karste prahti, bet ari Greekijas finantschu buhshchana, kas smagi zeeshoht deht tam, ka tik ilgu laiku jatur apbrunohts kara-spehls. Ja winsch minetâ laikâ ne-ussahktu karu, tad Greekijâ iszeltahs leeli eeshkligi jukumi, kas — pat fatrizinatu trohni. — No scheem wahrdeem noprohtams, ka Merza mehnesi fagaidams leelaks trohshnis austrumâ. Ja leelwalstis nespers tik pat nopeetnus fhohlus Greeku jautajumâ, kâ spehra Montenegrijas leetâ, tad gan pawafar karsch kahjâs stary Turziju un Greekiju. Kâ dohmajams — Kreewija un Anglija peestahwehs Greekiju; jo bes ihstas fasinashchanahs ar minetahm abahm walstihm — Greeku kehniinsch gan nebuhtu leetajis tahdu nopeetnu walodu.

Wisjannafahs finas.

Jelgawâ, 2. Dezemberi. Beidsamajâs deenas fino, ka farunas stary Kreewiju un Rihnu lahga neweizotees. Sameerinashchana ne-esoht isdewusees; leeta tagad stahwoht tâ, ka weenai waj ohtrai pufei no faweem pagehreumeem ja-attahpjahs. — **Rishnij-Nowgorodas** gubernâ useetas leelas meschahshahdsibas. Stahdi rehkina us 30 tuhst. rublu. — **Kubanas apgabala** nometotees dauds eeshwotaju is Wolgas gubernahm un Deenwidus-Kreewijas; wini zere tur atrast deenishlo pahrtiku. Kubanas Wahzu kolonijas ween atnahkufchahs kahdas 3000 Saratowas un Samaras Wahzu familijas. Bet, deemshchel, atnahzejus gaidoht tur kahdas pat gruhtibas. — **Angli** nodohmajoht atlahpatees is Kandaharas. Afganistanâ wifs tagad esoht meeta. Abdurachmana spehls pee-angohht, turpreti Ejub-Kana — eijoht masumâ. Dohmâ, ka Ejub-Kans drihs rauschotees is Heratas us Persiju. — **Deenwidus-Afrika** dumpis pret Anglu waldibu fahloht palikt wehl asaks, nekâ tas bijis Zulu-Kajeru kara-laika. Trihs ziltis tagad fahchluhschahs pret Angleem: Basuteeshchi, Bondeseshchi un Lambufeshchi. Anglu waldiba esoht fapulzejusi 11 tuhst. karawu. Esoht jau bijufchi kahdi fhli kantini.

No Augsch-Kurfemes.

Kas par dauds, tas par dauds! ilgal klušu zees, buhtu grehks! Schi gada „Bals“ 47. un 56. nummurā atrodahs sinojumi, us kureem es zeenigus „Bals“ lasitajus sčē usmanigus daru.)

Netizu, ka kahds zilwels, kas zil-nezil pateesibas un taisnibas zeenitajs, pasihdams tahs buhschanas un tohs wihrus, par kureem Bidolu kgs un S—s kgs minetos „Bals“ nummurōs sino, sčohs sinojumus bes ihgnuma un reebuma war lasiht, un tadeht zeru, ka wiseem pateesibas zeenitajeem pa prahtam buhs, ja wineem sčō sinojumu melus usrahdisču.

Widolu kgs „Bals“ 47. nummurā isgahsch fawas dusmas par tagadejo Saulas mahzitaju, wina gahdaschanu par draudsi „patehwa“ gahdaschanai peelihdsinadams, winam wainu mesdams, ka breesmu-un negehlibas darbi Saulas draudse wairojuschees, winam wahrdues mutē lidams, ko tas nekad naw isrunojis.

Retais zilwels, kas teescham wiseem spehkeem, zil sinadams un prasdams, zilwezes labā strahdā, ir til laimigs, pasaules pateizibu eemantoht, jo sakams-wahrds jau teiz: „Nepateiziba ir pasaules alga.“ Bet zilwekam, til breesmigus nepateizibas peemehrus redsoht, kā wini sčini sinojumā redsami, gan it newitus spehki, kas lihds tam zilwezes labā darbojuschees, fashluht, un firds gruhiti nopuhshahs.

Katris sapratigs zilwels, kas tagadejo Saulas mahzitaju pasihst, leezinahs, ka gan reti atradihs mahzitaju, kas ar til leelu mihlestitibu un uszihitibu, netaupidams sawus wahjus meefas spehkus, par fawas draudses laizigu un muhschigu labklahschanohs ruhpejahs.

Ar apbrihnojumu pazeetibu winsch ar katru zilweku, kas pee wina kaut kahdā waijadsihā nahk, daudreis stundahm nopuhlejahs, wina pamahzidams, winam leetu, ko tas gruhiti apker un tomehr grib apkert, kahrtu-kahrtahm skaidrodams.

Winsch beeschi fawas draudses fohlotajus pee sewis sa-aizina un ar teem daudreis lihds pat pusnaktij draudsi farunajahs par audsinaschanu un fohlofchanu fohlās, un par isglihtibas un gaismas weizinaschanu mahjās.

Til-ko us Saulu atnahzis, winsch ruhpejahs par dseedaschanas-beedribas dibinaschanu. Sastahdijahs smuks kohris, kas sem draudses kesterā kreetnahs wadischanas un mahzitaja ruhpijahs pamudinaschanas kahdu laiku it jauki plauka, bet tad peepeschi zaur prastu naidu dseedataju starpā, mahzitajam par leelu sčehlumu, isnihka.

Bes tam mahzitajs ruhpejahs par lasifchanas grahmatu krahtuwes dibinaschanu, pats par sawu naudu wairaf simtus daschadu Latw. lasifchanas grahmatu sapirkdams un draudses lohjelkeem lasifchanai isdohdams. Lasitaju radahs mas, un tee paschi, kas grahmatas nehma, tahs daudreis ne-atnesa nemas, jeb atnesa sapluhktas un sawasatas, tā ka krahtuwe newareja pastahweht.

Behledamees, ka draudse wairaf mohstohs lasifchanas gars, winsch bij — buhs tagad jau kahdi tschetri gadi — fawas draudses fohlotajus usluhdis, sčehtdeenahm pehz pusdeenas wisā draudse pa basnijas pehrminderu mahjahm isdalitees un tur sapulzeteem klausitajeem laikrakstus un derigas grahmatas preekschā lasiht, — un no kangeles laudis pasklubinaja un luhdsa, no tahdahm preekschlasifchanahm ne-atrautees, bet — klausitaji drihs apnika un lasifchana beidsahs.

Lai gan Saulas mahzitajam, kā jau mineju, wahja meefas wefeliba, tad tomehr winsch no tautas gohdibahm, kā kahsahm, kristibahm u. t. j. pr., ja winsch us tahm usaizinahs, ne-atraujahs, bet rauga ari tur preeksch fawas draudses isglihtibas strahdaht, ar wezakeem farunadamees, par jauno peeklahjigeem preekeem preezadamees, par nepeeklahjigeem noskundams. Ko tur dauds runaht: Tagadejais Saulas mahzitajs raud un preezajahs ar sawu draudsi, winsch dsihwo un mirst preeksch fawas draudses. Un tahda gahdaschana esohht patehwa gahdaschana!?

Mihtais Bidolu kungs! Zuhš sawam mahzitajam wainu metat, ka Zuhšu widū breesmu- un negehlibas darbi beeschi ween noteek. — Kapehz Zuhš sawā sinojumā nepeemineet, ka ne ween Zuhšu widū, bet wisā Zuhšu apgabalā breesmu- un negehlibas darbi beeschi ween noteek? Kapehz nepepeemineet, ka tagadejais Saulas mahzitajs wehl naw ne pilnus desmit gadus sčai draudsei par ganu? Sčohs abus apstahklus sinadams, apdohmigs lasitajs par Saulas mahzitaju taisnigaki spreedih, nekā Zuhš. Apdohmigs lasitajs fewi jautahs: „Waj breesmu-un negehlibas darbu, sčō nejauko tumfibas auglu sakne naw wezaka.

kā desmit gadus, un waj mahzitajs spehji sčō spehziigi augdamo nesahli desmit gadu laikā isnihzinaht, un waj ta ir mahzitaja waina, ka Kurfemē daschōs apgabalōs wairaf, zitōs masaf gaismoti laudis? Waj naw, to apswerohht, dauds un daschadi apstahkli swarōs jaleek; waj naw simt un wairaf gadus atpakaf jaskatahs?

Peeminetahs wispahrigahs wainas, ko Zuhš Saulas mahzitajam pahrmeteet, til us to sineet dibinaht: winsch leedsoht teaterus isrihkoht, un teaterus preeksch „zil-nezil attihstijuscheem“ laudihm par nederigeem noteizohht. Pat sčhi pahrmeschana ir nepareisa. Saulas mahzitajs pee teatera isrihlofchanahm Saulas draudse pats ir peepalihdsesjis, gan tapetes preeksch kulisehm dohdams, gan krehslus leenedams. Tikai tam winsch ir preti, ka fohlotaji us skatuwes stahjahs, un sčahs leetas deht winsch reis ar fawas draudses fohlotajeem, kad tee mahzitaja muischā us konferenzi bij fanahkluschi, runaja, winus raudsidams pahrllezinaht, ka tas wina darbu fohlā gruhitina.

Sapratigs lasitajs, kas Saulas mahzitaju pasihst, Zuhšu sinojumu lasidams newar zitadi spreed. kā tikai sčahdi: Waj nu sčis wihrs Zums personigi aisreebis, un Zuhš, winam neslawu zeldami, pee wina gribejuschi atreebtees; jeb Zuhš peedereet pee teem, kas kristigas tijibas mahzitaju kahrtu eenihst. — Ja Zuhš sčihis kahrtas eenihdetaji esat, tad tatschu buhtu masaf grehlojuschi, sčō kahrtu wispahrigi aisnemdami; jo katrā kahrtā ir kreetnu, ir ari nekreetnu zilweku; bet Zuhš aisnemeet tahdu sčai kahrtai peederofchu wihrū, kas wisadā sinā plaschu zeenifchanu pelna un ari bauda.

Dhtris sinotajs, kahds S—s kgs, „Bals“ 56. nummurā suhdsahs par kahdas fohlu komisijas istureschanohs J. aprinki, S. draudse, un kahdā tuwu klahst esofchā pagastā, ihpaschi baronom L. netaisnigu istureschanohs pahrmesdams.

Mihtais S—s kungs! Sakeet mums, kā Zuhš dohmojeet: kas gan war wairaf pehz taisnibas apwehrt, waj fohlā dauds jeb mas teek pastrahdahts, — fohlu komisija, kas fohlas pahrluhko un fohlenus pahrbauda, jeb Zuhšu „daudsi“?

Ka „daudsi“ suhdsotees, ka pahris pehdejōs gadōs E. pagasta fohlā (ar E. tatschu eesahlahs Zuhšu ohtra pagasta wahrds) behrni mahzibā teekoht aislaweti, ari newaram tizeht. Aprinka- jeb kirspehles fohlu komisija par sčō fohlu leezinajusi, ka wina no ta laika, kur tagadejais fohlotajs winā strahdā, tiklab mahzifchanas, kā ari audsinaschanas sinā tā apkohpta, ka wina ar wislabaki apkohptahm fohlahm aprinki war mehrotees. Tadeht, ja Zums warbuht kahds suhdsesjis, ka E. pagasta fohlā behrni mahzifchanā teek aislaweti, tad winsch, lihdsigi Zums, nepateesibu runajis.

Zuhš tahlaf sčehlojatees, ka fohlu waldiba neprahtigi un pret pagastu wehleschanohs weenā weetā atlawj leela pagasta fohlotajam patureht skrihwera amatu, un ohtrā weetā masa pagasta fohlotajam to aisleeds. Kur fohlu waldiba fohlotajeem aisleeds ar skrihwera amatu darbotees? Waj ne tur, kur fohlotajs sawu ihsto amatu pawirfchi kohpj, — kur fohlai zaur to slahde zelahs? Zuhš warbuht fazifeet: „ja, bet waj tad S. draudses kesteris sawu fohlu slikti apkohpis? waj fohlai tas slahdeja, ka winas fohlotajs ar skrihwera amatu darbojahs? Masais pagasts tatschu wirsfohlu komisijai isskaidrojis, ka fohlofchanai zaur to nekahdas kaweschanas nenoteekoht, kad fohlotajs winam par skrihwera esohht?“ Ja pehz Zuhšu dohmahm pagasts labaki nekā fohlu komisija sin apwehrt, waj fohla zaur fohlotaju labi jeb slikti apkohpta, tad jau gan naw jabrihnahs, ka Zuhš par fohlu waldibas istureschanohs gruhiti nopuhshatees; jo wirsfohlu komisija, — un ne wis weetigā fohlu komisija, kā Zuhš sinojeet, — tadeht ka pehz aprinka- jeb kirspehles fohlu komisijas spreeduma S. draudses kesterā fohla, kurā par seemu lihds simt un par wasaru lihds trihsdesmit behrnu mahzijahs, ne buht nebij pee sčhi aprinka wislabaki apkohptahm fohlahm peeskaitama, S. draudses kesteram un fohlotajam, „masā pagasta isskaidroschanas“ ne-eewehrodama, aisleedsa ar skrihwera amatu darbotees.

Zuhš par fohlu waldibas istureschanohs, kā peeminehts, pastahstijuschi, jautajeet jeb nopuhshatees, isslawdami: „Zil tē teek pagastu wehleschanahs eewehrotas?“ Kā lai sčō Zuhšu isteikumu saproht? Zadohmā, ka Zuhš lasitajeem, kas sčeiienes buhschanas nepasihst, gribat eeteikt, ka E. pagastā fohlotajs pret pagasta wehleschanohs skrihwera weetu ispilda un fohlu waldiba pagastam leeds zitu skrihwera mekleht. Bet turibas sinā wahjā E. pagasta wehleschanahs ir ta pati, kas „masā pagasta“, prohti ka pagasta fohlotajs ari skrihwera weetu ispilditu. Zaur to, ka wirsfohlu komisija par waijadsihu bij atradusi, S. draudses kesteram un fohlotajam skrihwera amatu leegt, — palika weena pagasta wehleschanahs ne-eewehrota; bet kad nu

*) J. L. kgs ir muhs luhdis, lai sčō raktu eeleekam „Latw. Aiwises“, jo „Bals“ to ne-esohht usnehmu. Par wisu, kas sčai raktā stahw, kā ari par to, ka zeen. „Bals“ redakcija sčō raktu esohht atraidijusi, — atbilde „J. L.“ kgs. Red.

ari G. pagasta skohlotajam skrihwera amats tiktu aisseegts, — waj tad nebuhtu di wju pagastu wehleschanahs ne-eewehrotas palitufchas? Waj te war teikt, ka skohlu waldiba pagastu wehleschanahs mas eewehro?

Tas wehl japeemin, ka barons L. ne buht naw G. pagasta weeti-gahs skohlu komisijas preekschsehdetajis, un tahda wihsē Zuhš scha wihra gohdu dubult nepareisi aiskehrufchi.

Mihlee Bidolu un S—s lgi! Sakeet, ko Zuhš zaur tahdahm nepateefahm sinahm gribejuschi panahkt, un waj Zuhš winas bes launa noluhka ispaudufchi?

S—s lgs sawu nepateefibu pilno sinojumu par scheijenes skohlu komisijas istureschanohs beigdamš, issauz: „Waj te ir taisniba!“ Es faku: Lai Deewš muhs pasargā no tahdeem taisnibas daritajeem un spreedajeem, kahdi Bidolu un S—s lgi, pehz winu sinojumeem spreeschoht, iraid!

J. L.

Manfreds Belmonte, jeb: laupihšs grahfa dehls.

Latwišt no J. R. A.
(Beigums.)

Pehz kahda brihscha ceradahs ari Luis, kas no tam wehl nebij neka dsirdejis.

Manfredu eeraudsijs, Luis streipatoja un palika bahls; tad winsch steidsahs tam klah un fazija: „Manš dahrgais Manfred, ka gan lai pateizohs Deewam, kas ir palkausijs manu luhgšchanu deht Tawas isglahbschanas? Kur Tu biji paslehpēs? Kas Dewi isglahba? Es luhdsu Dewi, dari man wifu it skaidri sinamu, lai waru par to atreebtees!“

Grahšs speeda sinkahrigo Luiju atpakat, fazidams: „Waldu sawu nepazeetibu; Manfredam waijag tagad meera; pehzak wifu dsir-defim!“

„Tad fakat man til, kas winu te atnesa; tilai to man pasakat,“ bij Luija wahrdi.

„Tu mana dehla glahbeju redsefi,“ grahšs atbildeja; „es leeku to mekleht, jo tas ir mums nemanohkt aigahjis. Muhsu pirmas pe-nahkums ir par nabaga Manfredu gahdaht. Laideet muhs weenus!“

Ar scheem wahrdeem grahšs fahhra sawa dehla rohku un eeweda to kahda zita lambari.

Luis steidsahs sawas istabas un tad aigahja nemeerigs prohjam. Pauls, grahfa sulainis, melleja pa tahm starpahm Indriki, bet ne-atrada, jo Indrikiš bij it ka pasudis. Wifu deenu winsch nebij mah-jās, un wehlu wakarā pahrnahjis, eekrita gultā un faldu eemiga.

Kad ohtrā rihtā atmohdahs, grahšs Belmonte stahweja pee wina gultas un sneedsa tam laipnigi sawu rohku.

„Manš draugs,“ grahšs fazija dsiki aiskustinahts, „Zuhš efeit tas, kas mana weenigā dehla dsihwibu glahba; pabeidseet tohs lab-darishanas darbus, ko mums efeit parahdijufchi, un nahktat no schihs stundas manā namā, ka mehš wifu Zums waram pateiktees!“

Druklu fajuzis, Indrikiš gribeja eeluhgšchanai pretotees, bet grahšs luhdsu winu til firnigi, un ilgošchanahs pehz jaunahs grehse-nes tapa Indrika firdi til leela, ka beidschoht ari apfohljahs nahkt.

Grahšs aigahja preezigs; drihs pehz tam Indrikiš stahweja ispuschlotōs pils lambarōs. Grahfa familija un ari Luis bij sahlē. No wifahm pufehm Indrikim pateizahs.

Bet Indrikiš zita neka neredseja, ka skaisro Lauru. Laura pil-dija wina firdi, tā ka winsch ne manih nemanija, ka Luis dusmigi un greift us winu skatijahs.

Us grahfa firnigu luhgšchanu Indrikiš apfohljahs grahfa sa-miliju, tilkihs ka Manfreds buhs atwesefojees, us Belmontes pili pa-wadiht, un tur uszelt marmora bildi, par peeminu Manfreda brihnisch-figai glahbschanai.

Grahšs apnehmahs Manfreda laupitajeem pehdas dsiht. Bet wifs bij ar tahdu wiltibu isdarihts, ka newareja gandrihs neka isda-buht. Ar kahdeem apbrunoteem mihreem un diwi wadoneem grahšs gahja zaur garajeem un breefmigajeem gangeem lihds tai weetai, kur wina dehls Manfreds til ilgi bij smazis.

Diawolo meefas guleja wehl tāpat, ka bijufchas, bet pee wina ne-atrada neka; ka rahdijahs, tad zits kahds schē bij bijis un istuf-schojis nokautajam kabatas.

Mellešchanahm waijadseja beigtees, jo wifu puhlini bij par welti. Bet Deewa ašs negul!!

Manfreds zaur ruhpižo kohpschanu drihs atwesefojahs, un grahšs Belmonte nobrauzā ar sawu familiju un Indriki us sawu jauko pili pee juhraš. Manfreds tapa tagad it ruhpiži apwaltehts, tā ka winsch

deenu un nakti — neweenu azumirkli nepalika weens. Kur til winsch gahja, tur tam ustizigi fargi gahja lihds.

Bet gresnahs pils augstajās sahlēs, eefsch beesā parka apehnota-jeem gangeem un pee upites, kas jauki burbuļoja, usseedeja Indrika un skaisrahs grehšenes mihlestiba arween pilnigaki un stipraki.

Bet ari arween karstaks un dedsigaks tapa Luija eenaids pret Indriki.

Luis paslehpā sawu eenaidu apakšch samelstas draudsihas leekā gihmja.

Indrikiš bij it labi manijis, ka Luis pehz Lauras tihkoja, bet ari manijis, ka Laura Luijam nerahdija nekahdas pretmihlestibas. Bet pret Indriki Laura isturejahs weenmehr laipna, draudsiža un mih-liga; wina labpraht pee wina kawejahs, skatidamahs, ka wina weiklā rohka is rupjā marmora iszirta skunstigu bildi. Sapratiga ašs wareja manih, ka mihlestiba abu firdis ar iskatru deenu zeetaki weenoja. Grahšs smihneja, to redsedams. Bet Luija eenaids pret Indriki tapa arween leelaks, tā ka Indrikiš skaidri redseja, ka fazelseeš nemeers, kas grahfa familiju trauzedams istrauzehs.

Kahdā jaukā Merza mehnescha deenā grahšs ar sawu dehlu un meitu aibrauzā fehrst pee kahda laba drauga un kaimina. Indrikiš bij laipnigo eeluhgšchanu, lai lihdsi brauz, atraidijis, un ari Luis ne-bij brauzis lihdsā.

Rihtā stundas Indrikiš sawā darba-istabā pawadija; bet darbs negribeja labi eet no rohkas, jo dohmas nebij pee darba. Winsch panehma sawu zepuri un speeki un isgahja zaur mešchu us kalnu aug-stumeem, kas nebij tahlu no pils.

Rihts bij lohti jauks. Indrikiš isgahja papreekschu zaur me-schinu un tad uskahpa us kalnu, no kura bij jauki skatitees us juhru. Bij uskahpis us wisaugstakahs klints un nogulees mihlsta fuhnā. Ti-lai kahdi trihs fohti no wina atradahs dauds simtu pehdū stahwa klints feena. Pahri par dsikumu lidinajahs wina skati tahdā silā tahlumā, un wina dohmas bij pee Lauras, ko attal redsehs, kad faule wakarā nogrimufi tahlajōs wilnōs.

Beepefchi winsch tapa sawas dohmās istrauzehts! Schahweens pasprahga winam blakam krumōs; winsch manija sahpēs deninōs, un asinis pileja us semi.

Ahtri, ka aiskaitinahts lauwa, Indrikiš uslehza un atrahwa krumus, un tur stahweja wina preekschā tas, kas winu gribeja nonah-weht, prohti — Luis.

„Welns ir lizis manai lohdei schlihsbi no-eet,“ Luis blahwa, „bet mirt Dew tomehr buhs, Tu sunš, kas Tu wifas manas zeribas isphostijis; mirt Dew buhs zaur manu rohku!“ Garu dunzi iswilzjis, Luis skrehja wirfū Indrikim, kam tilai speekis bij rohā.

„Nahz schurp,“ Indrikiš uskleedsa, „reift mums waijaga abeem islihdnsinatees! Nahz schurp — us dsihwibu un nahwi!“

Indrikiš trahpija Luijam par labo rohku, tā ka tam dunzis no roh-kas iskrita un krumōs pasuda.

Luis lehza ka tihgeris Indrikim wirfū, lai to no klints nogruhstu, bet Indrikiš ismanigi isbehdsa, un breefmigi skreedams nokrita Luis pats no stahwahs klints.

Un tomehr winsch nebij eekritis besdibenā. Bailu fauzeenu In-drikiš sadfirda pee klints, un us semi paslatijees winsch redseja sawu eenaidneeku karajotees, jo bij krisdams fahchris smalku sarinu. Wi-nam apakšchā atdarajahs besdibens, ka breefmiga rihkle, kas to drau-deja apriht.

„Glahb mani,“ Luis kleedsa, un wina luhpas bij silas aif nah-wes bailehm, „es Dewi luhdsu, peedohd man un glahb mani! Ak, glahb mani, ka es sawus breefmigohs grehkus waru noscheloht, pirms stahjohs muhschigā sohga preekschā!“

„Es Dewi gribu glahbi!“ Indrikiš fazija, „bet pirms es to daru atbildi us tam, ko Dewim prafschu, un apdohmā, ka Tawas minute ir skaititas. Ka rohka nogruhda grahfa Belmontes wezako dehlu n schihs klints, kur tagad stahwam?“

To dsirdohkt Luis istruhlahs un atbildeja: „Es esmu tas waini-gais, es esmu to ohtru dehlu lizis laupihš, un us manu pawehli wai-jadseja Diawolom winu nokaut, jo gribeju Lauru apprezeht un par grahfa Belmontes mantineeku palikt. Es Dew wifu esmu isteizis; glahb mani tagad, mani spehki suhd!“

Indrikim bij schehl — schi nabaga jaunekta; winsch pasneedsa tam pagaru kohku. Pee ta Luis peekehrahš, un Indrikiš to iswilla. Kad Luis zeetu semi apakšch kahjahm manija, tas apgihba.

Indrikiš noschdahs tam blakam un fahchja sawus deninus, no kureem wehl arween stipri asinis tezeja; tad gaidija, kamehr Luis at-mohdahs.

Klusu zeesdams un kaunigs Luis usskatija Indriki; tad fajija: „Es esmu Zuhfu wara! Zuh wareet mani nodohd teefahm un likt man mirt kaundara nahwe; tomehr es tizu, ka Zuh apschelofatees par grahfa Belmonte audselni, jo Zuhfu firds ir schehliga. Baj drihftu, ko luhgtees?“

„Kunajeet,“ Indriki atbildeja, „grahfa dehl es preefsch Zums darischi, ko eespehschu!“

„Tad luhdseet grahfu, lai winsch man peedohd,“ Luis atbildeja, „un ka winsch man atkauj eet us Ameriku. Sakat winam ari, ka winam par saweem behrneem naw jabihstahs. Nihht es gaidischi grahfa atbildi Loretas klosteri, us kuren tuhliit eeschu.“

Indriki apsohlijahs dariht, ko Luis pagehreja; tad winsch atstahja nelaimigo un aifgahja us pili atpakal.

Bakarà mahjās pahrbrauzis, grahfs dabuja wisu sinahht. Tas winu breefmigi fatrizinaja. Pirmā azumirkli grahfs bij lohti dufmigs, bet ohtru rihtu winsch noschelloja sawu audschu-dehlu, jo bij to pateefigi mihlejis. Winsch suhtija Luizam us Loretu sawu peedohschanu un labu zela-naudu.

Wehl tanī paschā deenā Luis aifreisaja, bet sawu mehrki nesa-fneedsa, jo fugis, ar kuru winsch brauzā, tila us klints fadragahht, un winsch patš atrada sawu nahwi wilnās.

Indriki apprezeja flaihto jauno grehseni Lauru. Ari Manfreds prezejahs, un grahfa Belmonte zilts wahrds palika nahkamās pa-audses. Kad wezais grahfs mira, stahweja ap wina sahrku Manfreds ar sawu laulato draudseni, Indriki, Laura un labš pulzinsch gehru-behrnu, kas wisi mihhto nelaike pawadija us pehdejo dufu.

Mihhtais Ohfschkeri!

Baj pasihsti kunzektī? Netizu wis! Pa welti to sawā wahrndizē meklefi. Stahstischi, ka lepnajai Lihschelei ar kunzektī gahjis, tad sapratifi, ko tas wahrds apsihme. Lihschele wehl masa buhdama jau aplam schtachtejahs un klijehjahs, nesin zil reis pa deenu sawus dselteni sprohgainohs matinus, peespraustahs bantites un apliktahs krellites speegeliti apluhlodama. Bet Lihschele augohht peenemahs ne ween garumā, bet ari resnumā. Tas winai ne buht nepatihl, ka to daschi par resno Lihscheli faukā. Wina grib buht teewa un flaihta, ka needre. Lihschele bij kahdu reis nosklatijusees, ka daschas jaunkundses par teewahm jo teewahm schchnohrehjahs. Tē winai labš padohms rohla! Brauz pastinsch, winai klahu radineeks, us L.... pilsehtu ar wehstulehm; tam naudu eedohdama luhds, no Sihmana bohts pahrwest kunzektī. Bet lai gan Sihmanis mentschigs Schihdelis un no pirzeja daschus ari greifi issauktohs wahrds drihs apker, kahdu prezī grib, schini reisā newar un newar riktigo ustrahpiht. Nahda pastinam leelu dohti ar konseltem, bet tahdi krikumi preefsch Lihscheles negeld; rahda kuwehrus, fur wehstules eeleekamas, bet ari tee naw tee geldigee. Nahda wehl scho, rahda wehl to, ka neta, ta neta. Neko dariht, jabrauz tufschā us mahjahm. Nu Lihschele luhds madamu, lai ta jel pastinam istahsta, ka tak nahkoshā reisā waretu kunzektī nopirkt. Madama us papihriti til weenu paschu wahrdu usklatijusi, to eedewa pastinam, lai to Sihmanim parahdoht, tad jau kunzektī dabuschohht. Un riktigi! Sen gaidito kunzektī pahrwed. Kas laimigaks par Lihscheli! Nahkoshā swehtdeenā tai ja-eet pee radeem us gohda-deenahm, fur dauds jaunu kauschu eeluhgti. Bet kunzektī newar sawillt kohpā, lai gan Lihschele tik-tikam nopuhlejahs. Zafauz ziti palihgā; tee well atspehruschees. Lihschele gan paleel sila un melna, tomehr fauz: „Weikat, kamehr kohpā!“ Tas beidsiht ari noteek. Ta aistek til mudigi, ka irbite; bet us zela tai paleel slitti ap firdi; ta pagihbusi nofriht pee semes. Ziti zela-beedri klahht peesfrehjuschi, tai sagreesch kunzektī ar wisahm schchnohrehm, usleij auktstuhdeni un — Lihschele drihs atdsihwojahs. Bet no ta laika negrib kunzektī wairš ne azu galā redseht, jo weseliba esohht wairak wehrts nekā neleetiga schtachte.

Taws rada-behrns

Waidulis.

Drupas un druskas.

Mihlestiba.

No Sunduka.

Mihlestiba ir Deewa brijwā balwa. Wina naw usspeeschama ar waru. Deews patš winu ir zilwela firdi stahdijis. Winsch patš to ir nolehmis, kad un preefsch kam winai buhs seedeht, augtus nest... Zilwela warā tas nestahw. Zilwels nespehjt to grohsiht. Deews ir winu weenam par lihgmibu dewis, ohtram par skumjahm... weenam

firds juhtahs ka debefis, ohtram ka ellē... weenam firds atspirgt ka rihta-rasā, ohtram ta kalst ka zepli... Mihlestiba ir no Deewa dasch-daschadi starp semes dsihwneekeem isdalita.

Weentulis klufumā.

1.

Sehri — weentulis — schē fehshu,
Bagahni pahrdohmadams.
Baj ar' kahdu reis eespehschu,
Mihhtā, ar Tew fatiltees?

2.

Al, tee jaukee preeka brijshchi, —
Behdu drahnās tehrpuschees!
Al, tas laimes laizinsch, ihfchi!
Mihhtā, iraid aifsteidsees.

3.

Sirds, fur ziltahht preeki ausa
Lihds ar jauko pawafar,
Tagad ir no skumjahm pilna;
Kas gan to eepreezht war?!

4.

Silo azu spohschā leefma,
Kad tew atkal flatischi?
Un tu, wahrdu kohschā flana,
Baj wehl tewi klaufschi?!
Nelaike.

Maudas-papihru zena.

Behterburgā, 28. Nowemberi 1880.

Papihri		prafija	mafsaja
		7,98 rubl.	7,95 rubl.
Bustimperial gabala.			
5proz. bankbiletu 1. islaib.		95 ¹ / ₂	95 ¹ / ₄
5 " " 4.		93 ¹ / ₈	92 ⁷ / ₈
5 " instriz. 5 aifnehm.		—	93 ¹ / ₄
5 " prebmiju biketes 1. emif.		225 ³ / ₄	225
5 " " 2.		218 ¹ / ₂	218
Behterb. 5.proz. pilf. oblig.		—	—
Kreewu sem. kred. 5 ⁰ / ₁₀ kihu-sihm.		127 ¹ / ₈	126 ³ / ₄
Kartowas semst. 6proz. kihu-sihm.		97 ¹ / ₂	—
Nehwales and. bankas atz.		—	—
Leel. Kreew. dselz. atz.		252	251 ¹ / ₂
Mihg.-Din. dselz. atz.		—	151
Din.-Wit. dselz. atz.		—	170 ¹ / ₄
Warsch.-Teresp. dselz. atz.		—	134
Drelas-Wit. dselz. atz.		—	170
Mib.-Wolog. dselz. atz.		75 ¹ / ₂	75
Mast.-Brest. dselz. atz.		—	—
Baltijas dselz. atz.		112	110

Labibas un pretschu-tirgus.

Mafsjaja par:		Zelgamā.	
	5 r. — £.	lihds	5 r. 50 £.
1 pahru kweeschu	5	—	—
1 " rubsu	4	50	4 " 75
1 " meeschu	2	80	3 " —
1 " putramu	3	75	4 " —
1 " ausu	1	75	2 " —
1 " firmu	4	50	5 " —
1 " kartufelu	1	—	1 " 20
1 birkawu seena	6	—	6 " 50
1 pohdu sweesta	6	75	7 " —
1 birkawu baltahs schals	9	—	9 " 25
1 " " " " " " " " " "	9	25	9 " 50
1 muzu filku	17	—	24 " —
1 afi behru mafkas (7 p.)	20	—	22 " —
1 " egku " (7 p.)	16	—	18 " —

Atbilde.

Kahdam tanteetim J. R.: Atlausim istatrai bruhtes-mahjai, lai few peesprauschahs — kahdu puku-puschkiti gribedama.

Katw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinajums.

No Kalnamuiščas mahzitata pagasta-teešas teel usajinati wiši tee, kam pret to kahba likumiga ceruna buhtu, ka pee Kalnamuiščas mahzitata pagasta peederigā meita, Lawiše Jaungertehn, pee Kalnamuiščas mahzitata pagasta peederigo Zahna Jaungertehn dehlu, Wilhelm Otto, ištā behrma weeta peenem (adopteerē), līhds 22. Dežemberim 1880. g. šawas cerunas šēpat peenešt, jo wehlaf notīks tā Balt. pr. likuma 185. art. to pawehl.

Kalnamuiščas mahzitata pag.-teešā, 5. Nowemberi 1880.
(Nē 23.) Teeš. preekščehd.: S. Major.
Teeš.-ftr.: Joh. Krafft.

No Breekules pagasta-teešas teel wiši tee usajinati, kureem kahbas taiņas parahdu prafščianas no miruščā Breekul-šites Sudmahu fainmeča Krišā Džiša atlikušās mantības buhtu, tāpat arī tee, kuri nelaiķim to parahdā palikušī, šawas prafščianas un uidoščanas wišu-wehlafais līhds 9. Janwarim 1881. g. pee šihš pagasta-teešas peenešt un tā waijadsigs peerabdiht, kurešč šhīni leeta par to weenigo iščehščanas-terminu ir nolīks, jo wehlaf neweena parahdu prafščiana wairs netīks peenemta un ar parahdu šehpejeem tiks pehž likuma darīhts.

Breekules teeš.-namā, 7. Now. 1880.
(Nē 117.) Preekščehd.: B. Sudmal + f.
(S. W.) Teeš.-ftr.: Heldmann.

Peer Kauzemīndes pagasta (Bauslas aprīkš) peederigā, fahbus 50 gabūs wežā ahr-prahtigā Līhba Stalgewiž, kura sem polizejas ušfatas stahweja, ir šho pagastu šlepeni atšahjušt. Wišas polizejas teel tabeht luhgats, pehž minetahs Līhbas Stalgewiž klausšinahšt un — ja fahthp, šhurp eeshilht.

Kauzemīndes pag.-walde, 14. Okt. 1880.
(Nē 183.) Pag.-wez.: J. Ohfol.
(S. W.) Štrihw.: Grants.

No Mundales pagasta-teešas teel zaur šho smams darīhts, ka pee šehēi. Ruhu-frohga uhtrupe

tīks notureta 15. Dežemberi 1880. g. kura tīks pret tuhšt māfšāšanu wairafšohliščanā pahrdohši:

Kašhoki, manteli, audekli, pūšwadmala, nehšdogi, dšijas un dandš feewešču drehhju.

Mundales pag.-namā, 15. Now. 1880.
(Nē 585.) Preekščehd.: G. Wešsmann.
(S. W.) Štrihw.: M. Šhlošberg.

Berkenes pagasta-walde, smamu darīdama, ka 24. Oktobri šh. g. pee šehējenes Silafrohguš dūhšans, 6 gabūs wežs

firgs,

wehrtibā 30 rubl. š., ar šehirahm baltā kulbinā aiščuhgts, no nepafšhāmeem zilwekeem atšahšts, — usajina šhī širga ihpafšneeku, 4 nedelu laikā, no apafščā minetahs deenas rehfinohšt, ar šawahm ihpafšhūma teešbahm šehēi peeteiktees un to fīegu pret mitinaščanas atmakšu fanemt, jo wehšt ar to pašhū tīks pehž likuma darīhts.

Berkenes pag.-wald, 4. Now. 1880.
(Nē 133.) Pag.-wez.: G. Bergmanis.
(S. W.) Pag.-ftr.: J. Kweešis.

Mundales pagasta-teeša usajina wišus tohš, kureem pret to kahba likumiga ceruna buhtu, ka pee Mundales pagasta peederigais Behteris Platāis — šehējenes Zahna Platā dehlu, Zahni, adopteerē, līhds 17. Dežemberim 1880. g. šhē peeteiktees un šawas cerunas ušdoht, jo wehlaf neweenu wairs neklaušhš, bet adopteerēšanu apstīrinahš.

Mundales pag.-namā, 12. Now. 1880.
(Nē 586.) Preekščehd.: G. Wešsmann.
(S. W.) Štr.: M. Šhlošberg.

Sludinajums.

Zaun-Swirlaukas pagasta-teeša, Dohbeles aprīkš, usajina wišus, kam kahbas likumigās cerunas pret to buhtu, ka pee šehējenes pagasta peederigē laulatee dr. Jariš Deektā ar šawu šewon, kureem neweena behrma naw, Zahna un Līhšes Klebera dehlu, Behteri, behrma weeta peenem (adopteerē), šawas cerunas līhds **2. Februarim 1881. g.** Zaun-Swirlaukas pag.-t. peenešt, jo wehlaf neweens wairs netīks klausihšts, bet šhī adopteerēšana, tā Balt. priw.-likumin 85. art. to atwehl, tīks apstīpirinata.

Zaun-Swirlaukā, 19. Now. 1880.

Kalnamuiščas (Hofjumberge) pagasta-teeša dara ištāram zaur šho smamu, ka šehējenes **Zaun-Dehtu-mahjās** uš Kalnamuiščas dšimtskunga wehleščanohš **5. Janwari 1881. g.** pee winas, Kalnamuiščas pagasta-namā, pušsten 12ds pūšdeenā, wairafšohlišājem par dšimtu ihpafšhūmu tīks pahrdohštas. Pīrkščanas nolīhumi ir pee šehējenes pagasta-teešas, tā ari weetiḡahš muišču-walbes, ištātrā deenā, bef ween šwehšdeenās, ešfatami.

Kalnamuiščas pagasta-namā, 21. Nowemberi 1880.
(Nē 340.) Preekščehd.: J. Brīdgers.
(S. W.) Pag.-ftr.: J. Kweešis.

Zaun-Luzes pagasta-teeša, smamu darīdama, ka šehējenes pagasta-lohželkī, lau-lahšts pahris Krišā un Anlīše Bīrkahūn, kureem meešgu behrma naw, ir nodohmajušhī šehējenes pag.-lohželkī Wīka Stankewiž un wina nelaiķis šewas Mariannes dehlu,

Jeannot Stankewiž,

peenemt behrma weeta (adopteerēht), usajina wišus un katru, kam buhtu zelama kahba likumiga ceruna pret šho adopšiju, lai **7. Janwari 1881. g.** šehēi peeteižahš, jeh wehrā leel, ka šehat netīks neweens wairs klausihšts, bet mineto adopšiju no teešas pūšes apstīpirinahš.

Zaun-Luzes pagasta-teešā, 24. Nowemberi 1880.
(Nē 47.) Preešhd.: W. Strašmann.
(S. W.) Pag.-ftr.: Fr. Seidenberg.

No Veel-Platonēs pagasta-teešas teel zaur šho ištubinahšts, ka nelaitka Veel-Platonēs Maj-Stautu-mahju ihpafšneela

Kristapa Bahlina

testamente 30. Dežemberi šh. g. pee šihš teešas tīks pašlubinata. Wīh tee, kureem pee nomīreja atšahstahš mantības kahbas mantofšanas teešības jeh prafščianas, tā ari warbuht kahbas cerunas pret wina testamenti buhtu, teeš usajinati, šehšahš teešības, prafščianas un cerunas 30. Dežemberi š. g. kurešč par weenigo iščehščanas-terminu nolīks, pee šihš pagasta teešas peenešt, jo wehlaf neweens wairs netīks klausihšts, bet teem mušhšigā klūšzēščana ušlīkta.

Veel-Platonēs pagasta-teešā, 19. Nowemberi 1880.
(Nē 94.) Preekščehd.: D. Tāšhlewīž.
(S. W.) Teeš.-ftr.: J. Friedenberg.

Pehž tam, kad Gulbenes Josteku-mahju ihpafšneeks Adams Aīštīrel un wina lailatā šewā Anna, kureem meešgu behrma naw, pee Gulbenes pagasta peederigo, nelaitka Pahwīta un Raišas dehlu,

Judriki Ašma,

dšimis 1863. g. 22. Mōwā, tā šehēit peerabdihts, jau 1865. gadā, 2 gabu wežu, behrma weeta peenehmuščhī, — teel no Baltmuisščas pagasta-teešas, Aīštīres aprīkš, wiši un katris, kureem kahbas likumigās cerunas pret šho adopteerēšanu buhtu, zaur šho usajinati, šawas pretrinas līhds 17. Dežemberim šh. g. šehēit peenešt, jo pehž šhī termina neweens wairs netīks klausihšts, bet mušhšigā klūšzēščana ušlīkta, un minētā adopteerēšana par likumīgu atšlīta.

Baltmuisščas teešas-namā, 12. Nowemberi 1880.
(Nē 161.) Preekščehd.: A. Jeruščewiž.
Teeš.-ftr.: G. Ugawīž.

Krohna Behtmuisščas pagasta-teeša dara zaur šho smamu, ka 8. Dežemberi š. g. tīks Maj-Wešchamuisščas Wīduktu-mahjās nomīruščā fainmeča

Anscha Kukudaheja

atšahštā mantība, tā: gohwiš, zūhtas, wīhrīščhū drahnas, daščahdas fainmeezības-leetas rē, wairafšohliščanā pahrdohšta. Behtmuisščas pag.-namā, 17. Nowemberi 1880.
(Nē 518.) Preešhd.: G. Šībertis.
Štrihw.: G. Reichmann.

Mešha-pahrdohščana.

17 mešha-gabali ar preebes malku un bakkeem, tāšreerēi kōhpa 5392 r. 72 l., tīks 11. Dežemberi 1880. g. pee Bahrbeles pagasta-waldīščanas wairafšohliščanā no Bahrbeles krohna mešha, pee "Būhneek" un "Tšuhder" mešharageem, ne tāhu no Sežas un Wehmeles wehēm, 28 werstes no Bauslas, pahrdohšti. Tūwatas šinas pee Bauslas krohna mešhahungā.

Brambergu pagasta-teeša usajina wišus tohš, kureem pret to kahba likumiga ceruna buhtu, ka pee Brambergu pagasta peederigā Zūhle Behterim — pee Brambergu pagasta peederigā Jana Weiššberga un wina laulatahš šewas Dahriās dehlu, Zahni, behrma weeta peenem (adopteerē), wehlafais līhds 20. Dežemberim š. g. pee šihš pagasta-teešas peeteiktees un šawas cerunas ušdoht, jo wehlaf neweenu neklaušhšts, bet adopteerēšanu par pilnīgu ušfatihts.

Fālgrahwē, 25. Nowemb. 1880.
(Nē 472.) Preekščehd.: D. Kronberg.
(S. W.) Štrihw.: J. Kōch.

Uš Dohbeles meešta nammeča

Zahna Ramina

peemelleščanu usajina apafšhminētā pagasta-teeša wišus parahdu dewejuš un nehmejuš no wina, 12. Nowemberi p. g. Jelgawā miruščā dehla Dahwīdā, 8. Dežemberi šh. g. šehē atnahšt un šawus peenahstums uš- un peedoht. Ar ne-atnahšt-šehem likumīgi notīks.

To buhš wehrā līk! Lipstamuisščas pagasta-teešā, 24. Nowemberi 1880.
(S. W.) Teešas mahrdā: Štrihweris: Straupmann.

Wīštīnu pagasta-walde 8. Dežemberi šh. g. ij magafihšnes apafšč rohšas pahrdohš:

- 100 mehru rudju,
- 50 " meešču,
- 50 " aušu.

Arī mašās dalās no 10 mehru. Wīštīnā, 27. Nowemberi 1880.

Rubbahriščhōš, Aīspūtes aprīkš, tīks no Jurgēm n. g.

2 mašas muisčas

ištentetas. Klahštas šinas dabujamas pee muisčas-walbes.

Diwopafmit werstes no Dohbeles, Žhlesmuisščā pee Wellus-krohga, teel pahrdohšti **preedes un egles baki, malka un šhagari.**

27 rubli fudr.

pateižības-mašās

žohlu tam, kas man palihšī manu no 3. uš 4. Nowemberi 1880. g. nošagto širgu atdabuht. Šihmes: melni-šehkīš, melnu galwu, 6 gabī wežs, wīdežā leekumā, wehrtibā 100 rub. š., palafšč-zīkšas eekščpūšē baltas, krehpes melnas, palafšč-tahjās līhds zīkšahm baltas.

Mundales Umuku fainmeeks **P. Kraštohl.**

Kleišchu-drahnu

atlikumi (gabali) ir dabunami Jelgawā, pee širgu-plafšā, tehjās-magasīnē. Turpat war ari dabuht wīšadu šortu kleišchudrahnu prohmes rehšeht ij Mišgas drahnumagasīnehm. — Wīstelleščanas teel preti nemtas un drihš ištārītas.

Wīštīnu-muischā

hšeljēla-stanzija Luze) ir kahbas 100 puhra-wectu leelš

grunts-gabals,

paštahwošč aramā šemē un plawās, ij brihwas rohšas pahrdohšams. Kas to grihetu pīrk, lai meldahš Wīštīnu-muischā pee muischwālbības.

Rabības

tihriščanas mašhines

leelā ištwehlē — par wīšlehtatājem širgeem dabunamas pee

Otto Webera, Jelgawā, katolu-eelā Nē 21.

Zaur šho daru šawahm kundehm smamu, ka eš šawu **wadmalaš-bohdi** ešmu atwehrīs Jelgawā, paštes-eelā Nē 4.

A. Eiše.

Uš Wīšaūštākt apstīpirinato Kurjemes kredit-beedribas kraščhānās-lahdes likumu grūnti — Kurjemes kredit-beedribas direkšija dara zaur šho wīšēem smamu, ka wina ir šuhgta, lai aišleem nandu ij kraščhānās-lahdes pret apafšč-ineto grūntsgabalū eekšlahščanu, un prohti:

- 1) apteekerim **Adolf Andrešā** lgam uš šaweem **Cēpajā Nr. 210** un **210 A** buhdameem grūntsgabaleem;
- 2) baronom **Wilhelm von Saarena** lgam uš šawu **Bauškā Nr. 140** (**wejāis Nr. 77**), leelajā pīlš-eelā buhdano grūntsgabalū, —

kašhšt tad Kurjemes kredit-beedribas direkšija uš 3. Auguštā 1864. gadā Wīšaūštākt apstīpirinatahš walšes-padohmes atwehles grūnti — wišus tohš usajina, kam buhtu wezatas teešības pee augšhminēteem grūntsgabaleem, tahš 4 mehnešču laikā, rehš-nahšts no šhī sludinajuma beidšmahš iščludinajanas deenas, peemeleht pee Cēpajāš waj Bauškāš pīšēhtas-maštrīrata un līt eerafšhšt grūntsgabalu rūlōš; jītābi buhš tahm kraščhānās-lahdes aišleekahm, kas tīks išohtas uš minēteem grūntsgabaleem, preekščrohstas-recte preekšč tahm prafščanahm, kas tā laikā nebuhš tīkūščas peemelehtas un kroboreetas.

Jelgawā, 28. Nowemberi 1880.
Direkš. padohm.: **A. v. d. Oſten-Saken.**
(Nē 3364.) Sekretēris: **A. Kleišt.**

Sludinajums.

Kad Šturštinu pagasta Laščeneeku-mahju ihpafšneekam

Zehlabam Friščmanim

deht iščēhēdeščhānās un fīktas nama-tureščhānās, zaur pagasta-teešas ipredumu no 8. Auguštā š. g. un Dohbeles aprīkšteešas šhī ipreduma apstīpirinaščanu — wina nama-waldīščhana noemta un pašs apafšč kuratēreem lītš, tad teel no Šturštinu pagasta-teešas zaur šho wīšem šinamīs darīhts, ka Zehlabā Friščmana katra eedohmatā ištārīščhana, no 2. Nowembera š. g. šahkoht, wina pašā mahjās, mantas un jeh kahdā šinā par negelīgu teel ištēkta un atšpehloka, bet weenigi wina kuratēreem — Zaun-Platonēs Weešcheku-mahju fainmeekam Janim Friščmanim un Šewaswauščhēku-mahju fainmeekam Zehlabam Weeglamam nodohšta, un šho abu kuratēru ištārīšanas tīk par derīgahm tīks atšīhtas un apstīpirīnatas.

Šturštinu pag.-teešā, 28. Now. 1880.

Wīstales pagasta-walde dara smamu, ka wina 20. Dežemberi š. g., pušsten 10ds no rihta, šawā sehdeščhānā, **Strautneeku-mahjās, tuwu pee Jelgawāš buhdamahš Gpuhra-weetas aramahš semeš uš 5 gadeem ištūh-mahš.**

Strautneekōš, 26. Now. 1880.
(Nē 155.) Pag.-w.: **J. Sackenfeld.**
Štrihw.: **Waldowšky.**

Sludinajums

no Šturštinu pagasta-teešas, ka 20. Dežemberi š. g. Laščeneeku-mahjās nel. Laščeneeku-mahju ihpafšneekes Līhšes Friščmannū atšahštā manta, tā:

gohwiš, aitas, drehbes

un daščabi ziti mantas gabali, uhtrupē tīks pahrdohšta.

Šturštinu pag.-teešā, 28. Now. 1880.

No Šturštinu pagasta-teešas teel zaur šho wiš šhī pagasta Laščeneeku-mahju ihpafšneekā

Zehkaba Friščmana

parahdu deweji usajinati, diwu mehneščn laikā šawas prafščanas šhāi pagasta-teešai ušdoht un peenešt, jo wehlaf, kuri pehž 2. Februarā 1881. g. meldešēem un peenešhš, netīks peenemti, bet tīks atwabiti un wīneem mušhšigā klūšzēščhana ušlīkta.

Šturštinu pag.-teešā, 28. Now. 1880.

Mahjās

išnohmaščhana.

Apafšč Dšimt-Garošes peederofchahš, tā a uštahš Jantowšč-mahjās tīks no Jurgeem 1881. g. u štūhmu išohtas. Klahštas šinas dabunamas pee Emburgas Rāfulu-m. fainmeela **Zehkaba Rašdina.**

! Sirnigas ardeewas!

iffala radeem, draugeem un pašstāmeem kara-deestā eestahdams un uš kreewiju aišjelodams

Müllera Anšis, iš Dohbeles.

Sirnigu „ardeew“!

iffala radeem, draugeem un — winahm, kara-beeneštā eestahdami:

Abnites Juris

Studriņu Jahnis.

Zaur šho daru sinamu, ka es Deepajā ešmu apmetees par dakteri un bšhwju paštes-eelā, Birkar'a jaunajā namā (pee fatā apteeka). Runās-stundas išeenas:

rihtōs no pulkst. 8.—10.;

pešpusdeenās no pulkst. 4.—5.

Dr. Ešchenbach.

1 flaweeres

pahrdohdamas pee Ehdoles školotāja Niebena.

Baltijas Semkohpiš

ar peeklumu — pee manis nonemoht — maksjās par gadu 2 r. 75 k., uš pusgabū 1 r. 50 k. Balt. Semkohpiš bes peeklumā — uš gadu 1 r. 25 k., uš pusgabū: 75 k., Semkohpija peeklums — uš gadu 1 r. 75 k., uš pusgabū 1 r. Apstelleschanaš uš Semkohpija ekemplareem tas pa pašu šahntami, es ari pr tim nemu, lā ari študimajumus preešch Baltš, Balt. Beštnešha un Semkohpija.

S. Allmans,

Jelgawā, leelajā eelā № 21.

15., 16. un 17. Dežemberi 1880. g. tiks pee Rundales Schwela mešchafarga

meschagabali

šeeka weetas eedalti, ar behrsa un apses kokeem, preešch nožiršchanaš uštrupē pahrdohditi.

Kalejeem par šinu!

Brahwa smehde

lihd ar diwi eebšhwjojamahm ištaham un šatnu-dahru ir išnohmajama pee Rundales Maiba-krohga, — tublit jeb no Surgeem 1881. g. Pee weetas ušnešchanaš ša-ušrahba ušwešchanaš un amata-prašchanaš ležibas-šihmes no bešjamahš bšhwes-weetas.

A. Ahtren, išnohmatajš.

Weena bruhketa, wehl itin laba

efseku = maschine

ir pahrdohdama Arumuišhā, pee Aūdumuišchās.

Mušu

wihna krahjumi

atrohdahs:

Rehwale pee W. Demina kunga, Jelgawā "S. A. Kleina Deepajā "S. Kuršewiža"

Pahrdohšchana par pagraba-ženahm šhepat noteek: pee Šanšklinewiša kunga, Kalneema eelā № 4.

Ed. Rob. Dreyera kunga, teatera bulewara eelā № 11.

Luis Lundmanis un beedris, Rihgā, kaku- un wales-eelā № 2.

Pensioneri

atrohu laipnu ušnešchanaš; japeepraja Jelgawā, katolu-eelā № 49, wihnuši.

Škohlas-behrni

atrohu kohrteli, un ja wehlahs, ari kofē, Jelgawā, leelajā eelā № 35, weenu trepi augšchup.

Jelgawas Latweeschu beedriba.

Schirfenhöfēra teatera- un konzert-namā Jelgawā.

Seštdeen, 13. Dežemberi 1880.

Pulksten 7ōs wakarā.

Birmais

musikas un literaturas wakarš.

Uwertire no Jelgawas pilšehtas musikas-kohra sem A. Imke lga wadišchanaš. — Dšeedahana no Jelgawas Latw. beedribas jauktā kohra sem A. Šenšewiža lga wadišchanaš.

Salkšcha lihgawa

preešchlašchana ar ištahdrošchanašm no bibliotekara D. Tomberg lga. Lab dšeedahs atkal Jelgawas Latw. beedribas jauktais kohris.

Beigās:

Balle.

Atlikums Jelgawas Latw. beedribas bibliotekai par labu.

Bitetes war dabuht beedri lā nebeedri eepreešch pee kohpmana Šeilsberg lga un S. Allunan lga grahmatu-bohdē, ištahojumu deenā no pulkst. 1/2beem wakarā pee lajes. Beedun fahrtis ja-ušrahda.

Jelgawas Latw. beedribas fahrtibas-komisiija.

5 augštakahš gohda-algas dabuja uš III. Baltijas semkohpišas ištahdes Rihgā, Junija mehneši 1880. g., no mums ištahditahš šchujamahš maschines.

Leelakā išwehle. Pilniga galwofchana. Rehtakee tirgi.

Pührs & Zimmerthals, Cēšch-Rihgās smilšchu-eelā Nr. 7.

„Bacteria“

Anglu

wehtišchanaš-maschines,

Amerikas

wehtišchanaš-maschines,

lā ari

efseku-maschines, no dajchadas konstružijas un leeluma, tura uš lehgera

Zieglerš un beedris,

Charkowā,

Jelaterin. prof. № 22;

Rihgā,

pilš. kaku-eelā № 6;

Deepajā,

leelajā eelā № 6.

Pee J. W. Steffenhagen un dehla Jelgawā tika gatawa un dabunanta wišās grahmatu-bohdēs šhi jauna grahmata:

Meldini

preešch

„Dseefmu-grahmatas Luttera draudsei.“

Pağasta škohlahm un draudsehm par labu

apğahdajis

J. Spiess.

Išdewums, eeseets, ar dseefmas wahrdeem maksā 25 kap.

Išdewums, eeseets, bes dseefmas wahrdeem maksā 20 kap.

Kristigas tizibas draudšes jau no apustuļu laiteem dšeedahchanaš. Bet tumschōš widus-laišōš aplūša draudšes dšeedahchanaš. Ewangeliuma draudšes palika atkal par dšeedahchanašm, tad Lutterš un žiti teizami wihri, garigas dšeefmas fahzeredami, tahm apğahdaja derigus meldinūs. Bet ar laiku šheee meldini ļaušchu aušis un mutē tapat dajchadi pahrgrohšiti un išlohžiti, žitus atkal pawišam aiimriša un tee šwešchi palika, tā ta dajchu ļautu dšeefmu nemažēja dšeedahht. Mušju laišōš bapuzās un draudšes, škohlās un mahjās ar to dandš puhlējahš, lai pareiša un ļautu meldini dšeedahchana atkal rajōšs, un waram preezatees, ka jau dandš draudšes pa šuršemi un Wišemi pehž Bunschela dšeed. — Dajchi škuršenes žeen. mahžitaji apğahdajūšchi ļaunu „Dseefmu-grahmatu Luttera draudsei.“ Ka draudšes to lahprahht ušnehmūšchās, to leezina, ka par gada ļaiku wairat nekā 30,000 ekemplari pahrdohiti. Preešch šchis dseefmu-grahmatas tee wajjadšgeee meldini fahraftiti. Ar wis-ihjateem šahhts, ar wisgarakeem pa-beigts. Meldini ar weenadu mehru un garumu ir apšihmeri ar a b e un tā jo prohjam. Katram meldinam pa labo rohtu ir tas nummurs, pehž ka to war ušchirt Bunschela meldini-grahmatā. Mahžitajā ir wiši meldini pehž bohštibu šahrtas šaliti. Pa trešo rohtu ir meldina nummurs, tā tas šchini grahmata ir ušchirams, pa labo rohtu ir wišās tahš dšeefmas, to war pehž šchi meldina dšeedahht no „Dseefmu-grahmatas Luttera draudsei.“ Nummurs, ar leelateem škaiiteem drūhtahš, nošihmē meldina grūnts-dšeefmu. Dajchi meldini buhš gan pašwešchi, bet tad komponisti preešch tahm dšeefmahm ihpašchus meldinūs fahzeružūšchi, tad ari mums peenahlahš tohs mahžitees. — Meldini-grahmata derehš školotajiem, škohlas-behrneem, festereem, ehgelneekem un ari wišēem žiteem draudšes-lohžekem, kas gribehš meldinūs riktigi dšeedahht.

Naudas=stapjus

dabuja

Pührs & Zimmerthals, Cēšch-Rihgās leelajā smilšchu-eelā № 7.

Linu-

un

patulu dšijas

ir dabunamas par mehremu ženu pee R. Šeilsberga, Jelgawā, pee turgus-plašchā, blatus apteekin.

Seepju=sables

pahrdohd par lehtu ženu R. Šeilsbergis, Jelgawā, pee turgus-plašchā, blatus apteekin.

Stalgenes

mohderešchana ir no Surgeem 1881. g. išnohmajama; tadeht wiši tee, kas to weetu gribehtu peenemt, war peemelbetees pee Stalgenes kunga — muišchā.

Rošudis 20. Rowemberi weens 1/2 gada wees

putnu=suns,

balts, ar dšeltenahm aušim, mašs šleis apalšch krušta; ahdas faklas-bant: ar ta suna ihpašchneka wahrdu „E. de la Croix“. Teek šuhgts, kas to atraštu, par wimu šinas doht pret atlihdšūnahchanaš-makšu Jelgawā, Šwehtes-eelā № 36, pee Kuršemes gubernas-pahrwalbes lohžekļa de la Croix.

Kalnamišchās (Hofzumberge) dšeedataji ištahōšs 4. adwentē, 21. Dežemberi 1880. g., Kalna-krohgā pee Pribwertā lga

weefigu wakarū.

Ge=eešchanaš maksā: kungeem 50 kap. kundsehm 30 kap. Dšeedataji.

Pensioneri

atrohu laipnu ušnešchanaš Jelgawā, Šatriņšes-eelā № 19, šchē, ehbergi, 1 trepi augšchup, pee Sommera. Peemelbeshchanaš teek preešch šwehkeem preti nentās Žehra wihnušchā-pagrabā; ee-eešchana no šrih-wera-eelās.

Pee manim war

škohlas-behrni

atrahht laipnigu ušnešchanaš Jelgawā, paštes-eelā № 2, pee mahlera Timn.

Žanfundšes,

kas grih ahtrā ļaiku eemahžitees mehru nent, šchnites taišit, fahgreest un pašchūht, atrohu ušnešchanaš Jelgawā, katolu-eelā № 33, jaunajā ehbergi, apalšchā, pa labo rohtu. — Turpat ari teek Wajhu waloda mahžita, tā ari mahš meitenes no 9 ga-beem škohlā un pensija peenemtas.

Žaunas meitenes,

kas igrib eemahžitees kreetni šfrohderiht, war melbetees Jelgawā, Šanengibš-feru-eelā Nr. 6, ehbergi, kur winās ari war dabuht kohrteli. Turpat teek peenemtas kohrteli, un — ja wehlahš — ari kofē, meitenes, kas šchēi škohlas apmeklē. A. Grošč, rewijora atraitne.

Ferdn. Beštorna

grahmatu-bohdē, Jelgawā, dabu-nama mušju

Augštā Kunga un Keisara

bilde,

ar ellās krahšahm mahleta, maksā 8 rubl. gabalā.

Wiide ir kohti škaišta un dabiga. Žhpa-šchi to eewešlam wišahm pağasta-tee-fahm un škohlahm. Tanis weetinās jau netaižahsetu truhht šchim mihtam waigam.

I f d o h f c h a n a s J a n w a r a m e h n e f i 1 8 8 0.

Datum.		Saimnee- zibā.		Mahjtu- ribā.		Saimes lohne.		Jauns in- wentarium.		Nobohsch. (Abgaben.)		I f d o h f c h . pr. buhwees.		I h p a c h i g . i f d o h f c h a n .		Kohpā.		
		rubl.	kap.	rubl.	kap.	rubl.	kap.	rubl.	kap.	rubl.	kap.	rubl.	kap.	rubl.	kap.	rubl.	kap.	
4. Janwar.	Paršpohd. dšel.	6	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	50
10. Janw.	1 efeku mašch.	—	—	—	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	32	—
15. Janw.	Bantai m. intr.	—	—	—	—	—	—	—	—	60	25	—	—	—	—	—	60	25

Tas nu buhtu ihsumā wišs, kas ir waija-
dšigš pee weenkahršchahš fainneezibas grah-
matu-weschanas. Zeram, ka buhšim no lee-
luma peerahdijušchi, kā fainneezibas grahma-
tas wedamas; tomehr katris warehš to ari pehž
patifšchanas pahrgrohsiht un paplašchinah.

Lai grahmatu-weschana ari pilnigā sinā fa-
sneegtu šawu mehrki un noluhku, waijaga to
eefahkt ar wišas mantibas pilnigu usnemšchanu,
kas ir katra gada galā atfahklama. Šchahda
usnemšchana ir tapehž waijadšiga, lai mantibas
buhšchana buhtu weenmehr preekšch azihm, un
lai waretu šinah, waj fainneeziba ir gabjuš
us preekšchu, waj atpakat. Škaitli rahda ar-
ween wišu jo šklaidrafi, un pamudina semkopi,
lai wairak dohmā, wairak publežahš un dšihwo
taupigi derigā weeta.

Mantibas usnemšchana buhtu išdaroma
šchahdā wiššē:

A. Grunts-kapitalš, mahjas waj mui-
šchas leelums, lauku un ehku wehrtiba.
(Arendatoreem tas naw jarehšina.)

B. Dšihwais inventariums:

- 1) Sirgi,
- 2) Gohwis, bukti un gohtenes,
- 3) Aitas,
- 4) Zuhkas,
- 5) Putni,
- 6) Bites.

C. Redšihwais inventariums:

- 1) Lauka-darba leetas,
- 2) Darba-rati un ragus,
- 3) Kohkas-darba leetas,
- 4) Mašhines,
- 5) Štaka leetas, sirgu leetas u. t. j. pr.

D. Namturibas inventariums:

- 1) Ištabas leetas,
- 2) Weshā un gultas,
- 3) Rauda un sudraba leetas,
- 4) Kuknas leetas,
- 5) Peena traufi.

E. Krahjums:

- 1) Labiba,
- 2) Kartufeli,
- 3) Ehdamas leetas namturibā,
- 4) Audekli, lini, willa,
- 5) Lohpu ehdamais,
- 6) Malka.

F. Seemas sehja.

- 1) Puhra-weetas puhru,
- 2) Puhra-weetas rudsu.

G. Rauda.

- 1) Šklaidra nauda,
- 2) Intreschu papihri.

Kā fainneezibas gada eefahkumu un beigās
waram preekšch muhšu apgabala peenemt Jur-
ga deenu jeb 23. Aprili, jo ar šcho deenu fah-
lahš un beidsahš leelakā data darbu, un ta ir
gandrihs wišu deenesneeku gada eefahkums un
beigas.

Pee masahm fainneezibahm waijadšehs, kā
pats par fewi prohtams, daschas inventariuma
usnemšchanas pamafinah; turpretim leelās
fainneezibas buhš jo labi, kad tahš wehl pa-
plafchina.

Iš ihpafchi darom wehl zeen. lafitajus us-
manigus us weenu leetu, prohti pee inwenti-
uma nowehrteschanas jeb takfeereschanas wai-
jaga katru leetu pareisi apšpreešt. Šchāi sinā
buhš buht katram taifnam pašcham preekšch
fewis un nespreest wiš pahraf, bet tā, ka par

leetu, ja to pahrdohstu, ari pateesi to warehs dabuht. Ja kahds dohmatu, ka to pats ne-warehs pareisi idariht, tas lai labaki luhds palihgâ kahdus no faweem kaimineem. Rit-tiga nowehrteschana ir waijadfiga tapeh3, lai gada galâ waretu sinaht, waj mantiba ir gah-justi wairumâ jeb masumâ.

Jaunu lohpu wehrtiba tohp ar katru gadu leelaka, turpretim wezu lohpu wehrtiba atkal masaka. Maschines waijaga spreest katru ga-du masakais par 10 procentem lehtaki, tur-pretim darba leetas, kâ rati, ragus u. t. pr., ja tee tohp kreetni pahrlaboti, buhs gandrihs tai paschâ wehrtibâ; tâpat ari istabas leetas, wescha, gultas u. t. pr. Puhru- un rudsu laulus nowehrtejoht, ja nowehrteschana noteek ap Turgeem, warehs wismasak rehkinahht is-fehtahs fehklas wehrtibu.

Kâ ledus weegli un lehti usgla- bajams.

(Beigums.)

Pee slihteem siltuma waditajeem peeskaita: sahgu skaidas, semes-malku, fuhnas, spatus, pelus, smalki sakapatus eglu sarus, salmu ek-felus, lapas u. t. j. pr. Schihs paklahjas (1¹/₂ pehdu beesas) janolihdsina un zeeti jano-mihda. Tahdu beesu kahrtu slihto siltuma wa-ditaju waijaga palikt apakschâ, lai ledus no apakschas nesahktu kust, un lai wafaru pahra-kais uhdens war nosuhktees. Preeksch tam apakschâ masa rene ja-eetaifa, lai uhdens war notezeht; bet tâ, ka gais unwar eespeestees eekschâ. Ikkatra uhdens lahsite, kas paleek apakschâ, ir ledum skahdiga. Ja nu wis ir tâ idarihts, tad us paklahjahm jaleek fasahge-tee tshetrlantaine ledus gabali, zite pee zita, un til zeeti lohpa, kâ til ween eespehjams. Kad weena kahrtu ir pabeigta, tad ir atkal ohtra ja-krauj pirmajai wirsâ, un tâ arween tahlak, ka-mehr tshupu ir 6 lihds 7 pehdu augsta. Bet pee iklatras jaun-eesahktahs kahrtas waijaga kahdas zellas eeraut, tâ ka tshupa beidsiht isskalahs peh3 tohrna, kas apakschâ plats un augschâ aissween jo wairak schauraks. Ledus

tshupu uskraujoht jagreesch jo leela wehriba us tam, ka wisas schkirbas un plaismas teek kahr-tigi peepilditas un peebahstas ar sakalditeem ledus gabalineem jeb ar smalkahm un tihrahm sahgu skaidahm. Daschi bes tam wehl ledus tshupu falaisa ar uhdeni, lai safalst weenâ gabalâ. Sinams, tahda ledus kaudse gan wa-faras laikâ ilgaki stahw; bet kad ledus gabali janem ahra, tad ar zirwi jazeht, pee kam tad pulka smalku ledus gabalu aisskreen prohjam un isnihkt, un newar leelakus ledus gabalus isdabuht ahra. Dauds prahtigaki un labaki buhs, kad ikkatru schkirbu peepilda tikai ar smalkem ledus gabaleem un ar smalkahm un tihrahm sahgu skaidahm. Tâ gais ne-eespee-disees eekschâ un ledus nekufhs. Ja nu tahdâ wihse (bes uhdens aplaistichanas) ledus kaudsi sagatawo, tad war wafaras laikâ it weegli is-nemt ledus gabalus, kas pagrabâ nolikti — kahdas 4 deenas warehs stahweht, kamehr iskufhs.

Kad nu kaudse ir galigi pabeigta, tad wehl par to jaruhpejahs, ka teek labi apkrauta „ar slihteem siltuma waditajeem“. Wislabaki preeksch tam der fuhnas, sahgu skaidas, pelus, spaki, sakapati salmi, semes-malka u. t. pr.; bet wineem waijaga buht tihreem un sauseem, jo ikkatriis miklums ir skahdigs. Apsegam waijaga buht wiszaur 3 lihds 4 pehdu beesam un no paschas apakschas zeeti pee ledus nomih-ditam, tâ ka gais un flapjums newar tikt eek-schâ. Beidsiht, ja grib, war wehl bes tam apsegt ar garfalmeem jeb ar lapahm un skui-jahm kahdas zellas beesi.

Ja nu ledu wafarâ grib isnemt ahra, tad ja-attaisa seemeka puse, paschâ augschâ, zaurums. Tas wislabakais ir, kad rihtos un wa-laros zaurumu atdara, waijadfigo ledus gabalu isnem un tad atkal zeeti aistaisa, kâ bijis. Pagrabâ ledus jatur laste, kurei zaurumi di-binâ, zaur kureem nokufuschais uhdens war notezeht. Wis, ko grib auksti tureht, jaleek schini laste eekschâ. — Ja nu apdohmajam, zil weegli un lehti ledus usglabajams, un zil dauds labuma muhsu faimneeziabâs un dsihwe no tam zelahs, tad zeru, ka nebuschu wis

welti schihš rindinas rakstijis. — Pat Bez-
Sahtes semkohlpias skoblā uš schahdu
pat mihi usglabā ledu, kas stahw gandrihs
lihds pat jaunam ledum. Seedons.

Plawu mehslaschana.

Reti kur atradisees kahda fainneeziba, kur
tohp plawas pilnigi un kā peenahkās apkohp-
tas. Pat tahdās fainneezibās, kur lauki ir
deewāgan stipri mehsloti un seme labi eestrah-
data, tohp plawas usluhlotas, kā pa-
behni. Un tomehr lohpu bariba ir kat-
ras fainneezibas leelakā waijadšiba, un pla-
was ir tee fainneezibas semes gabali, kas,
ja tohs pareisi kohpj, sneeds ikkatram semkoh-
pim lehtu un spehzigu lohpu baribu. Schahda
plawu palaschana ir ari pee tam wainiga, ka
naw eespehjams doht skaidras šinas par panah-
kumeem plawu mehslaschanas šinā, kā tas ir
eespehjams — šimejotees us laukeem jeb aramu
semi.

Pee plawu mehslaschanas wispirms jaluhko
uš tam, waj plawa slapja, faskahbusi jeb laba
un šaufa.

Slapjas un faskahbuschas plawas waijaga,
pirms tahs mehslu, nosaufinaht zaur grahw-
jeem, jo zitadi buhtu wisa mehslaschana par
welti un ne-atnestu nekahdus auglus. Skah-
bumu war no plawahm isdšiht ari zaur tam,
kad uswed smiltis, jeb wehl labaki, zaur meh-
slaschānu ar kalkeem. Ja plawas ir nosaufi-
natas un slahbums isdšihšs, waijag plawu meh-
sloht ar kompostu. Mehslaschana ar kompostu
ir gan dahrga, bet tomehr ir un paleek ta la-
bakā, ko til war plawai pasneegt. Tā kohpta
plawa, lai ta buhtu preeksch tam bijuši nesin
zil slihta, war stahtees blakam labai, jo labai
plawai, un scho labumu war us preekschu us-
tureht zaur skunsts mehslu.

Plawahm wiswairak waijaga kali, fosfor-
slahbi un slahpekli, jo ta ir wiswajjadšigakā
plawu augu bariba. Kali atrohdam seenā lohti leelā

mehrā (ja šadedšina seenu, tad pelnās atroh-
dāhs $\frac{1}{6}$ lihds $\frac{1}{5}$ kali), tāpat ari fosfor-slahbi,
kas semei naw nekad par dauds; beidsloht slah-
pekli, ja tas ir augeem waijadšigā mehrā, wei-
zina lohti winau augšchānu.

Kali mehš waram plawahm pasneegt wis-
labak zaur maltu Leopoldšhallera kainitu; fos-
for-slahbi zaur kaulu milteem un slahpekli zaur
Tschili salpeteri.

Plawas waijaga, pirms tahs mehslu, pa-
preeksch ar dselses ezeschahm kreetni ša-ezeht.
Tapehž ka kali waijaga seht lohti agri pawa-
fari, waijaga ezeschānu isdariht, žil ahtri ween
ir eespehjams.

Kainitu waijaga seht us katru puhra-weetu
kahdās 200 lihds 300 mahrzinas. Ar kainitu
reišā war seht ari kaulu miltus, kas jasehž 100
lihds 150 mahrzinas uš puhra-weetu. Abeem
skunsts mehslu, pirms tohs issehž, waijaga
peejaukt klahť šaufu semi. Tschili salpetera
waijaga kahdās 50 mahrzinas uš puhra-weetu;
bet tam waijaga papreeksch peejaukt klahť 2
lihds 3 reis til deuds šaufas semes. Šimeh-
ginaschanas deht tapa 1879. gadā tahdā wihsē
mehslotas kahdās 4 puhra-weetas plawas. Uš
mehslotahm 4 puhra-weetahm isauga uš katru
10 birkawas seena; turpreti uš nemehslotahm
bij tai pašā plawā isaudšis til 7 birkawas un
30 mahrzinas uš katras puhra-weetas.

Bes tam wehl schē japeemin, ka no mehslu-
tahm plawahm dabu ne ween wairak seena, bet
seenam ir ari wairak usturas dakas, nekā tam,
kas audšis nemehslotā plawā. Mehslotahs
plawas seenam bij $12\frac{1}{4}$ procentes slahpekta,
turpreti nemehslotahs plawas seenam til $10\frac{3}{4}$
procentes. Pee ohtras šimehginaschanas isauga
uš nemehslotā plawas gabala 9 birkawas un
10 mahrzinas seena ar $8\frac{1}{2}$ proz. slahpekta,
un uš tilpat leela mehslotā plawas gabala is-
auga 15 birkawas seena ar $10\frac{3}{4}$ procentes
slahpekta.